

გურამ ბათიაშვილი

მონოლოგები სიყვარულზე

მოქმედი პირნი:

ქეთი -- 35 წლის
ნიკა -- 40 წლის
სანდრო -- 65 წლის
ვანიკო -- 50 წლის
გოგი -- 40 წლის

მოქმედების დრო -- ჩვენი დღეები.

მოქმედების ადგილი -- დასავლეთ საქართველო.

მოქმედება პირველი

სასტუმრო ზღვისპირას დგას. აქ დასახლებულა პიესის ორი პერსონაჟი -- ქეთი და ნიკა.

ნიკა „ლექტოს“ ჩასჩერებია. წერს, შლის. მერე კითხულობს. რეკავს მობილური ტელეფონი.

ნიკა. ბატონო... არა, არ გამოვა, არა-მეთქი. გუშინ? არაფერი ამის მსგავსი მე გუშინ არ მითქვამს. არა ბატონო, კარგად ბრძანდებოდეთ!

ტელეფონს გათიშავს. ლექტოს მიუბრუნდება, ერთხანს იმდენად ყურადღებით ჩასჩერებია, ზარის ხმაც არ ესმის, ტელეფონი რეკავს, ნიკა კი მაინც ლექტოს შესცქერის, რაღაცაზე ფიქრობს, კლავიატურაზე რაღაცას აკრეფს, უნდა ვივარაუდოთ, რომ ციფრებს ცვლის. მის სმენას ახლალა მისწვდება ტელეფონის ზარი.) დიახ, გისმენთ (გაბადრული) ძალიან სასიამოვნო ძალიან კარგი, კი ბატონო, გეახლებით (ტელეფონს გათიშავს და ისევ ლექტოს მიაჩერდება. რაღაც არ მოეწონება, მწარე ღიმილით) იფ, კიდევ რა გინდა? კიდევ ხომ არაფერს ინებებდით?

ქეთი (კარს ლამის შემოამტკრევს. მოულოდნელად შემოვარდება) მიშველეთ, დამეხმარეთ!

ნიკა (წამოიჭრება). რა ხდება!

ქეთი. ხალხი არა ხართ? ქართველები ხომ ხართ!

ნიკა. მობრძანდით, დამშვიდდით, რა ხდება? (კარს გამოაღებს, გაიხედავს) აქ არავინაა.

ქეთი (ხელთ ტანსაცმელი, ჩანთა, გასაშლელი საწოლი უჭირავს, ნიკას აჩერებს). აღარ შემიძლია მეტი, მე იმ ოთახში ვერ ვიცხოვრებ... ქართველები არ ხართ? არ მასვენებენ, ყველა ატრუებული კაცი ამ სასტუმროში მოვიდა? დამიჭირე, ფრთხილად, არ დაჭმუჭნო! აშშორებულია იქაურობა!

ნიკა. გამაგებინეთ, რა ხდება, ვინ გაწუხებთ!

ქეთი. აქამდე ღამე არ მასვენებდენ, მიკაკუნებდენ, გამოდიო, ახლა დღისითაც დაიწყეს. არ გესმოდა?

ნიკა. რა?

ქეთი. მთელი საქართველო უცხოთა საპარპაშო განადეს. ვაი! (სავარძელში ჩაეშვება.) ასე შეიძლება? ყველას გაუღეს კარი, მობრძანდით, ბატონო, საქართველოში იბალახეთო.

ნიკა. მერე თქვენ რა, პოლიტიკოსი ხართ?

ქეთი. ხომ უყურებთ, ახლა ქართველი ქალებიც მოინდომეს. რა მეშველება!

ნიკა. ადმინისტრაციას უთხარით?

ქეთი. ბიჭ-ბუჭები! ან ბილიარდს თამაშობენ, ან კომპიუტერში ომობენ, წაიღეს ტვინი! ესენიც გოგოებს დასდევენ.

ნიკა (გასასვლელად ემზადება). აბა, წამოდით, მაჩვენეთ ერთი, ვინ გიკაკუნებთ, რა ხალხია!

ქეთი (გზას გადაუღობავს). არა, არა, არ გინდათ!

ნიკა. დაველაპარაკები, გავიგო, რა უნდათ.

ქეთი. არ იცით, რა უნდათ? ვერ ხვდები? მე იმათთან დავწვები? იმათი ქალი ვარ?! (ტანსაცმელზე.) რა თონეში შესაწვავი გოჭვივით გიჭირავს. საკიდარი არა გაქვს? დაკიდე! საწოლს აგერ, აქ გავშლი...

ნიკა. რრა? საწოლს?

ქეთი. აბა, რა ვქნა, სხვა რა გზა მაქვს?

ნიკა (დაბნეული). აქ დაიძინებ?

ქეთი (საწოლს შლის.) რა საშინელი ოთახი იყო!... ან რა სუნი დგას! მაგ ოთახში, ალბათ, სულ სექსი ჰქონდათ. დილას სექსი, საღამოს სექსი, შუადღეს... შუადღის სექსი? შუადღეს, როცა ხალხი ლუკმა-პურის საშოვნელად დარბისის, აშენებს,

აქციებს აწყობს--აშენებულს ანგრევს, იმათ სირცხვილის დერეფნებში არბენინებს, სექსი გაგონილა?! სად გინახავს ასეთი რამ! ასე რატომ მოძიერებიხარ, ასეთი სექსი გინახავს?

ნიკა (დაბნეული). კი, კი, როგორ არა, რატომაც არა... აბა, მე საიდან, მე რა ვიცი

ქეთი. რა არ იცი, ნუ გადამრევ, სექსი არ იცი?

ნიკა. რა? სექსი? რატომ არ ვიცი მაგრამ...

ქეთი. მასე რა, არ დავფეთდი? ალბათ, მაგ ოთახში სექსის ქალები იყვნენ და მეც ამიტომ მიკაკუნებენ. შენ რას იტყვი?

ნიკა. რაზე?

ქეთი. აი, მაგ ოთახში სექსის ოსტატი ქალები რომ ცხოვრობდნენ და მეც ამიტომ თუ მიკაკუნებდნენ--მეთქი.

ნიკა. არა, მე არ...

ქეთი. როგორ იქ ფეხებაშვერილი, ტრაკმაღალი გოგოები იყვნენ და ერთხელაც არ... (ხელების მოძრაობით სექსის იმიტაციას აკეთებს)

ნიკა. აარა, მე არა.

ქეთი (გაოცებული, თუ გაღიზიანებული) შენ რა მკერავ? რას მელაპარაკები, იქ, იმ ტრაკმაღალ, სექსის მასტერ ქალებთან ერთხელაც არ შესულხარ და არ (ხელების მოძრაობას იმეორებს)

ნიკა უხმოდ დგას, ყურადღებით შესცქერის, ცდილობს ამოიცნოს, ქეთის პიროვნება—ვინ არის, რა სწავლია.

ქეთი. აბაზანა სად არის? (დაინახავს.) ჰო, აგერ! ოფლიანი ვარ... წყალს გადავივლებ...

ნიკა (გაოცებული). რა?!

ქეთი. ოფლი ჩამოვიბანო, თორემ...

ნიკა. აქ -- ჩემთან?

ქეთი. შენ წესიერი კაცი ჩანხარ... შენ იმათ არ გავხარ... არ შემომივარდები.

ნიკა. რას ამბობთ!..

ქეთი. ესეიგი, არ შემომივარდები, შეტრიალდი, შეტრიალდი, რა! (ხალათს მანამ იხდის, ვიდრე ნიკა ზურგს აქცევს, საზღვაო საბანაო აცვია.) თუმცა, რა, ვითომ პლიაჟზე ვართ... (აბაზანაში შედის.) ახლა შეგიძლია შემობრუნდე. გიორგი გქვია, არა?

ნიკა მე ნიკა მქვია და ამ ოთახში ვცხოვრობ, აქ როგორ დაიძინებ?

ქეთი. აბა, რა ვქნა? იმათთან შევიდე, შენს მეზობლებთან? ახლა შენ მაგ შეკითხვით, რა გინდა მითხრა--ქართველი ქალი იმათ ჩავბარდე—იმათ ჩავუგორდე ლოგინში? (დუმილი) ჰა, ბატონო ნიკოლოზ? ამას მეუბნები? ის გინდა, იმათ ვაჯიჯგინო თავი? ქართველი კაცები აღარ არიან? თუ ქართველებს მიტინგებზე სირბილისა და აქციების გარდა, აღარაფერი უნდათ, ქართველ კაცებს აღარაფრის თავი აღარა აქვთ?!

ნიკა. მე ეგ არ მითქვამს, ამ ოთახში მე ვცხოვრობ და შენ...

ქეთი. მოყვარული ცოლ-ქმარი დანის პირზე დაეტიანო, არ გაგივია? მერედა ვინ არი ეს ცოლ-ქმარი? ქალი და კაცი. ერთი ქალი და ერთი კაცი.

ნიკა. რატომ? ახლა კაციდა კაციც არი მოყვარული ცოლ-ქმარი

ქეთი (შეჰკვივლებს) რას მელაპარაკები, იმნაირი ხარ? კაცები გიყვარს? შენი ქალი ბანჯგვლებიანი ქაცია?

ნიკა. ეე, აბა, ცოტა თავაზიანად ილაპარაკე, თორემ...

ქეთი. ჰოდა, დაკიდე! რა კარგია თბილი წყალი! შიშველ სხეულზე ისე გეაღერება, როგორც ნამდვილი შეყვარებული.

ნიკა. აქ მე ვცხოვრობ-მეთქი... თუ შეიძლება, თუ შეიძლება!

ქეთი. არა, არა, ასე შიშველი ვერ გამოვალ, თან სველი ვარ... იქნებ, ქართველი არცა ხარ და... რაო, რა მითხარი, რა მქვიაო?

ნიკა. ნიკა.

ქეთი. ჰო, ნიკა, გეხვეწები, გემუდარები, არ შემოხვიდე, სულ შიშველი ვარ... სულ...

ნიკა. სად, სად უნდა შემოვიდე?

ქეთი. აქ, აბაზანაში. ძალიან გინდა? შიშველი ვარ...

ნიკა. აარა... რას ამბობ!...

ქეთი რომელიღაც მელიოდის წამოიწყებს.

ნიკა ქეთის ტანსაცმელს სავარძელში ჩაყრის.

კი, მაგრამ... სამუშაოც მაქვს...

ქეთი. და შენ გგონია, მე ხელს შეგიშლი? თუმცა, იცი, რას გეტყვი? თუ ისვენებ, უნდა დაისვენო, რა დროს სამუშაოა!

ნიკა. ეგრე სად არი!

ქეთი. რა კარგია, გასაჭირისას კარგი კაცი რომ შეგხვდება. აი, შენ რომ არა, რა მეშველებოდა... ძალიან მადლობელი ვარ, ძალიან...ერთი ეს მითხარი, სწორად მიგაჩნია ის, ასე უვიზოდ რომ შემოყარეს ამდენი ხალხი? აზიელები, აფრიკელები. სწორია? ვითომ ევროპელები სულელები არიან, ძალიან ფრთხილად რომ გვიღებენ კარს?

ნიკა. კი, ბატონო, მაგრამ...მე რა შუაში ვარ...

ქეთი. ამ დილით პლიაჟზე მითვალთქვამდი. თუ ასე გაინტერესებს, ცოტა ხნით შემოდი და შემთავალიერე. სულ შიშველი ვარ...

ნიკა. ამ დილით პლიაჟზე არ ვყოფილვარ, ინტერნეტი ჩაირთო და...ბევრი საქმე მქონდა.

4.

ქეთი. არ შემოდინხარ, ხომ?... (შიშველ მკლავს გამოჰყოფს). თუ არ შემოდინხარ, პირსახოცი მაინც მომაწოდე!.

ნიკა. რა?

ქეთი. პირსახოცი მომაწოდე-მეთქი! გიორგი... უჰ... ნიკა, თუ ძალიან გინდა, სულ ცოტა ხნით შემოდი, სულ ცოტა ხნით... მაგრამ თუ არ შემოხვალ, ნუ, როგორც გინდოდეს!... (შიშველ ფეხს გამოჰყოფს.) შენთან კარგია, კმაყოფილი ვარ, ასე კეთილი მასპინძელი რომ აღმოჩნდი...

ნიკა. რა მასპინძელი, რას ამბობ...იმდენი საქმე მაქვს.

ქეთი. აბა, შემომხედე, როგორი ფეხი მაქვს? მოგწონს? სავარცხელი მომაწოდე, რა!

ნიკა. სავარცხელი? მე რა ვიცი... მე არა მაქვს.

ქეთი. აი, მანდ ჩანთა ხომ დევს... ჩანთას ვერ ხედავ? ჩაყავი ხელი... იპოვე?

კარზე აკაკუნებენ.

შემომიტანე და უმაღლესად!

ხმა. ბატონო ნიკა, ბატონო ნიკა!

ქეთი. სავარცხელი რატომ არ შემოგაქვს? ჩანთაშია, თეთრი სავარცხელი.

ხმა. ბატონო ნიკა, ბატონო ნიკა!

ქეთი. ნიკა, ხმას რატომ არ მცემ?

ხმა. სანდრო ვარ, ბატონო ნიკა, სანდრო!

ქეთი. ნიკა სხვა თუ არაფერი გაქვს ამოსაღები, ხმა მაინც ამოიღე, მიპასუხე. რას ელოდები?

ნიკა (სავარცხელს მონახავს, მიაწოდებს). ჩემთან სტუმარია, თუ შეიძლება, ნუ იხმაურებ! (აბაზანის კარს გადაკეტავს, შემოსასვლელ კარს აღებს.)

კართან სანდრო დგას. მიუხედავად მოპატიჟებისა, ადგილიდან არ იძვრის!

მობრძანდით, ბატონო სანდრო! (სანდრო კვლავ უძრავად დგას.) მოხდა რამე? (დუმბილი.) ხომ მშვიდობაა?

სანდრო (ხელი ყურთან მიაქვს). ვერ გავიგე, რა მითხარი?

ნიკა. რა მოხდა-მეთქი!

სანდრო. მეც სწორედ ამის გასაგებად მოვედი. მითხრეს, აქ არისო და, მოვედი რომ გავარკვიო ჩვენი საკითხი.

ნიკა. არაფერი, რა უნდა მომხდარიყო!

სანდრო. არაფერი? (ოთახში შემოდის, იქნებ, გამომწვევადაც კი დააბიჯებს). აბა, რატომ გვაქციეთ ზურგი. ღმერთმანი, არ ვართ ჩვენ გადასაგდები ხალხი. პატიოსნად ვასრულებთ ჩვენს სიტყვას -- ანგარიშს დროულად გისწორებთ. თუ მეტყვი ერთ შემთხვევას რომ თანხა დროზე არ გადავიხადეთ, ან დაგაკელით რამე!

ნიკა. არა, არა, ყველაფერი რიგზეა.

სანდრო. რა თქვი? (ხელი ყურთან მიიღო). ცოტა ხმამაღლა ილაპარაკე, ხომ იცი, სმენა უხნეო ცოლივით მღალატობს. ისინი მეტს გიხდიან? ვილაპარაკოთ, იქნებ, ჩვენც დავიკლოთ ცოტა და თქვენ მოგიმატოთ.

ნიკა. არა, არ არის საჭირო.

სანდრო. აბა, რა ხდება? სეზონი ილევა, სექტემბერი დაიწყო, ერთ თვეში ჩვენს კუთხეში დამსვენებელს ვერ ნახავ, თქვენ საქონელს ახალაიებს აძლევთ, ჩვენი მაღაზიები კი ცარიელია.

ნიკა. ეგ საქმე მხოლოდ ჩვენზე არ არის დამოკიდებული.

სანდრო. თქვენ ჩვენს ფულს ატრიალებთ, ერთ დოლარს 20 ცენტი მოგება მაინც

ნიკა. ბატონო სანდრო, თქვენ საგადასახადოსთან საერთო ენა ვერ მონახეთ, არ გვინდა შარში გავეყოთ თავი.

სანდრო. საგადასახადოსთან საერთო ენას უჭკუო ხალხი არ პოულობს... რომელ ჩვენგანს შეამჩნიე... დღეს საგადასახადო ის არი, რაც ადრე ობეხეესი იყო...

ქეთი (სააბაზანოდან, კარზე აბრახუნებს). გამიღეთ კარი!

სანდრო. საგადასახადოსთან ჩხუბი ყელის გამოჭრას ნიშნავს.

ნიკა. აბა, რატომ ამბობენ ასე?!

სანდრო. იმიტომ რომ საქონელი არ მოგვცეთ. ჩვენი ჩაძირვა უნდათ. ვერ მოესწრებიან!

ქეთი (სააბაზანოდან. აბრახუნებს). გამიღეთ, ვიგუდები, არ შემიძლია!

სანდრო (ხმაური მისწვდება. შეშფოთებული). იქ ვინ არის? ვინ გვისმენდა?

ნიკა (დაბნეული). არა, არაფერი.

ქეთი (კარს ეჯახგურება). გამიღეთ, მიშველეთ!

სანდრო. აქ ვიღაცა გყავთ!

ქეთი. აღარ შემიძლია!

სანდრო. ვინ ყვირის? ვინ დამაღეთ! (შეშფოთებული.) რა არის ეს, ვინ გვისმენდა!

ნიკა. არავინ, ბატონო სანდრო, ნუ შიშობთ!

ქეთი (კარის გაღებას ლამობს). გააღეთ, გამომიშვით!

სანდრო. როგორ თუ არავინ, ვიღაც შველას ითხოვს. (გასასვლელ კარს ეცემა.) ეს რატოა ჩაკეტილი?

ნიკა. ქალია, ბატონო სანდრო, დამშვიდდით!

სანდრო. ვინ ქალი, რა ქალი! (მზერა გაუბრწყინდება.) ცოლი? ცოლით ხარ ჩამოსული და ამას მიმაღავდი?

ნიკა (ხმადაბლა). მაგასთან არ არის საჭირო საქმეზე ლაპარაკი. ქალია მაინც! მე ექიმი ვარ და ხელფასი რომ არ გყოფნის, ხომ იცით...დღეს ყველა რაღაც საშუალებას ეძებს. (სააბაზანოს კარს გააღებს.) აი!

სააბაზანოდან თითქოსდა, დახრჩობის პირას მისული ქეთი გამოვარდება.

სანდრო. კარი ჩაგეკეტათ, ხომ? უგვანო საკეტებს აკეთებენ, ბატონო, ძალიან უვარგისს.

ქეთი. ლამის გავიგუდე.

ნიკა. კარგად ბრძანდებოდეთ, ბატონო სანდრო, ზვალ-ზეგ ყველაფერს გავარკვევთ.

სანდრო. შე კაცო, თუ ოჯახობასთან ერთად ბრძანდები, ასე რავა იქნება. აჰ!

ქეთი (ყურები ცქვიტა). ოჯახობა? (ნიკას ხელს გაუყრის,) ნიკა, რატომ არ გამაცნობ ბატონ...

სანდრო (ქეთის მიუახლოვდება, ელეგანტურად ემთხვევა ხელზე). ისე მოხარული ვარ, მშვენიერო ქალბატონო, ნიკას მეუღლის გაცნობით... (ნიკას.) არ მოიქეცი სწორად, ღმერთმანი, თუ თანამეცხედრესთან ერთად იყავი ჩამოსული, უნდა გვცოდნოდა...

ქეთი. დღეს ჩამოვედი, მოულოდნელად.

სანდრო. ბატონო? ცოტა ყური მღალატობს...

ქეთი. არ წამომიყვანა, მაგრამ თავად ჩამოვედი.

სანდრო. ყოჩაღ, ყოჩაღ, ნიკა, გადასარევი თანამეცხედრე გყოლია!

ქეთი (ნიკას მიეკვრება). ჩემო თანამეცხედრე!

სანდრო. მოყვარული ცოლ-ქმრის ცქერას რა სჯობია, ჩემო ნიკა! (ქეთის.) მე

თქვენს მიუღწეველ დიდ პატივს ვცემ. მშვენიერო ქალბატონო. სადღაა დღეს ასეთი წესიერი, ამნაირი სიტყვის კაცი! (ნიკას მიაცქერდება.) ზოგჯერ თუ საქმე აირევა და სიტყვას ვერ შეასრულებს...

ნიკა (აწყვეტინებს). ორ-სამ დღეში, ოჯახი მომიკითხეთ...

სანდრო აჰ, რავა გეკადრებათ, აბა, რისთვის მოვედი აქ ამხელა კაცი -- ახლა წამობრძანდებით და თავად მოიკითხავთ.

ნიკა. დღეს არ გამოვა, ბატონო სანდრო, აგერ ქალბატონი...

ქეთი. მე არა ვარ დალლილი, კარგად ვიმგზავრე...

სანდრო. წამოდით, სუფთა ჰაერი ისუნთქეთ, ეგერ იმ მთის ძირშია ჩემი სოფელი. აქედან 20 ვერსი იქნება...

ნიკა. სხვა დროს, სხვა დროს... დღეს არ იქნება.

სანდრო. დავსხდეთ ჩეროში, ნალდი ვჭამოთ, ნალდი ვსვათ. ვიმუსაიფოთ, ორიოდ ტკბილი სიტყვა ვუთხრათ ერთმანეთს.

ქეთი (ნიკას მრავალმნიშვნელოვნად). შენ მუსაიფზე მაინც არ უნდა თქვა უარი (სანდროს.) ჩემთან ერთად სიარული არ უყვარს.

სანდრო. რაცხა მომეყურა და გამიმეორე ერთი! რომ იცოდეთ, რა ეზო მაქვს. სამოთხეა, ნამდვილი სამოთხე!

ნიკა. მოვალთ ამ დღეებში, აუცილებლად მოვალთ.

სანდრო. სტუმრის დიდად მოყვარულები ვართ, სტუმარი ნუ მოგვიშალოს ღმერთმა!

ქეთი (ნიკას.) ეს კაცი მე რატომ არ მისმენს? (სანდროს) მე არსად არ დავყავარ!

სანდრო (იცინის). კარგია მე და ჩემმა ღმერთმა, ცოლ-ქმარი რამ ასეა შეხუმრებული, ამას რა სჯობია! ეს დიდი გაგების ნიშანია, ჰე, წავედით, რაღას ველოდებით?

ნიკა. ბატონო სანდრო, თავიდანვე უნდა მეთქვა, სწორედ ვერ გაიგეთ... ეს ქალბატონი...

სანდრო. ამდენი დრო აღარ არის. იქ ვილაპარაკოთ!

ნიკა. არა, საქმე სულ სხვაგვარადაა...

სანდრო. სუფრაზე, სუფრაზე! სმისას ტკბილ მუსაიფს რა სჯობია!

ნიკა. რაღაც გარემოება რომ არ მაძლევს უფლებას?

სანდრო. მომეყურა თუ ასე თქვა -- გარემოებაო.

ქეთი. ხომ გეუბნებოდით: გარემოება იმიტომ მოიგონა, რომ მე არ წამომიყვანოს.

სანდრო. გარემოება გარემოებაა, ქართველი კაცის სტუმართმოყვარეობა, კი ხომ იცით, რაც არის! გავსწიოთ, მეტი ლაპარაკი ნურც იქნება ამაზე! აბა, სანამ ჩაიცმევთ, მოტორისტთან შევალ, მანქანა მყავს მიყვანილი (გადის). დაბლა ვარ...

ნიკა (გარემოებათა ასეთი დამთხვევა არ მოსწონს, მაგრამ). უნდა წამომყვე, სხვა გზა არა მაქვს.

ქეთი. მაგისტრის დავიხვანჩალე?

ნიკა. შენ თავში ჩიტები ხომ არა გყავს?!

ქეთი. კი, როგორ არა!

ნიკა. ბევრი?

ქეთი. შენ რამდენი გინდა? ცოლს როგორ ელაპარაკები? წესიერი კაცები თანამეცხედრეს ასე არ ელაპარაკებიან. ვინ არის ეს კაცი, სააკაძესავით რომ აუპრეხია უღვაშები!

ნიკა. ჩვეულებრივი ქართველი კაცია!

ქეთი. რა კაცია-მეთქი!

ნიკა (დაბნეული). ეგა?

7.

ქეთი. ჰო, ეგა, ეგა! ენა რატომ დაგება?

ნიკა (უცებ). ეგ კაცი ცნობილი ნუმინმატიკოსია.

ქეთი. ვინა? ეგ კიდეც რა არი!

ნიკა (შეგონებით, უპირატესობის გრძნობით). ნუმინმატიკოსი არის მეცნიერი, რომელიც ფულების, ძველი მონეტების ამოცნობაზე მუშაობს.

ქეთი. რაო, რაზე მუშაობსო?

ნიკა. ეგ ძველი ფულების ამომცნობი კაცია.

ქეთი (გულიანად ხარხარებს). აი, ვის ჰყოლია ჩიტები! შენ ან ძალიან შაყირისტი ხარ, ან აფერისტი — ფულს რა მეცნიერება უნდა!

ნიკა (ქეთის სიცილი გადაედება). ბავშვიც იცნობს, ხომ?

ქეთი. არა?

ნიკა. ისე შენ ასეთი რამ საიდან უნდა იცოდე, შენ მხოლოდ ის იცი, ხალათი როგორ შემოიხიო ტანზე და შიშველი ფეხები...

ქეთი (ხალათს გადაიწევს, შიშველ ფეხზე). იქნებ, არ მოგწონს?.

ნიკა. გაგიჟებული ვარ, სულ სიზმარში ვნახულობ!

ქეთი (მიუახლოვდება, თვალეში ჩააცქერდება). ნუთუ, მართლა არ გესიზმრებოდი? ერთხელაც არა? (იქმნება შთაბეჭდილება, რომ უნდა აკოცოს.) სულ არა?

ნიკა (სიტუაციაში ვერ გაერკვა, თავს უხერხულად გრძნობს). ჩაიცვი და წავიდეთ, დროზე!

2.

სანდროს სუფრა აივანზე გაუშლია. როგორც ჩანს, კარგა ხანია სხედან -- ღვინო მოჰკიდებიან. წვიმს. მოქმედების განმავლობაში წვიმა ხან გაძლიერდება, ხანაც მინელდება.

სანდრო. მე არ მიყვარს მცონარა კაცი. მოკლეა წუთისოფელი, მოკლე და ამიტომ ჰქვია მოსწრება. თუ გინდა, სასტუმრო დავარქვათ საწუთროს, რაღა ჩვენი დარქმევა უნდა, -- ისედაც სასტუმროა. ჩვენ კი მისი მდგმურები ვართ. ზოგი საპრეზიდენტო ლუქსში მოხვდება, ზოგი ლუქსში, ზოგი გვარიანად გამართულში, ბევრი ცოტა მოწყობილში, უფრო მეტი -- უბრალო ნომერში. სულ გარეთ რამდენი ყრია, სასტუმროში რო არც შემოადგმევიანებენ ფეხს -- მთელი სიცოცხლე წვალაობს, ჯახირობს რომ გახდეს სასტუმროს მაცხოვრებელი ე.ი ცოტა ადამიანური...

ქეთი. ორი სიტყვა, ორი სიტყვა მათქმევინეთ!

ნიკა. აცალე, არც ესმის შენი.

სანდრო. ამიტომ ვართ ერთ ამბავში, ვჯახირობთ, ვითომ რაცხას ვშობით, სინამდვილეში თავს ვიტყუებთ. კი, კი თავს ვიტყუებთ. ყველაფერი გაკეთებულია უკვე. მერე მოგვადგებიან და... ისე დაუკითხავად მოგვაკითხავს ამ სასტუმროდან გამსახლებელი, მოხედვას ვერ მოასწრებ.

ქეთი (სკამზე შეხტება). სანამ სადღეგრძელოს არ მათქმევინებთ, არ ჩამოვალ.

სანდრო. აჰ, მაპატიეთ, ბრძანეთ! აბა, ქეიფი იწყება!

ქეთი. ქალის სიმდიდრე სიყვარულის ნიჭი და ერთგულებაა. უბედურია ქალი, ვისაც სიყვარული არ განუცდია და მერე პირველი კოცნის ერთგულებისთვის არ უბრძოლია. თუ სიყვარულისა და ერთგულების ნიჭს დაკარგავთ, ბევრი, ძალიან ბევრი რამ გამოგვეცლება ხელიდან. (ჭიქას ნიკას

8.

მიუჭახუნებს.) არა, ნიკა? (ნიკა უხმოდ შესცქერის.) აბა, დავლიოთ, ხომ?

ნიკა (სვამს). კი ბატონო, კარგია!

ქეთი. ღვინოს ლიმონათივით რომ სვამ, რას აპირებ?

ნიკა. საჭესთან მე დავჯდებიო, ხომ მითხარი.

ქეთი. სასტუმრომდე ისე ჩაგასრიალე, გეგონება, ზღვაში კრეისერით მივცურავთო. **ვანიკო** (შემოდის). რა სანატრელი, საყვარელი ხალხი ამოსულა ამ სიმაღლეზე, კაი გამარჯობათ! მოხარული ვარ თქვენი სტუმრობის, აბა, რა! (მხედრულად ესაღმება) მოგესაღმებათ ამ კუთხეში ცნობილი „მალიარი“ და „ჟესტიანშიკი“ ვანიკო!

სანდრო. სად ხარ ამდენ ხანს, ჩემო ვანიკო!

ქეთი. ამ სოფელში ყველა ოფიცერია?

ვანიკო. აჰ, ჩვენს სოფელში ოფიცერს რა უნდა, აქ ყველა გენერალია. სალდათი ერთია და ისიც მე ვარ, ხო ვყოფილვარ მაგარი!

სანდრო. ოქროს ხელი აქვს ჩვენს ვანიკოს-- მანქანას ისე აკეთებს, ავ თვალს არ დაენახვება!

ვანიკო. მე გენაცვალეთ, ქუთაისიდანაც კი მომდიან მუშტრები!

სანდრო. ე, ვანიკო, მომხედე, თორემ წამიხდა პურ-მარილი, მწვადები გვაკლია, მაგრამ ჯერ სუფრა, სტუმრები დამილოცე!

ვანიკო. იდღეგრძელეთ! (ქეთის და ნიკას.) რავა უხდებით ერთმანეთს, ერთიმეორისათვის გაუჩინებართ ღმერთს, კიდეც იტყვის ვინმე, ცოლ-ქმრის საქმეში ღმერთი არ ურევიაო?

სანდრო. გაგვიცივდა პურ-მარილი!

ვანიკო. მტერი გაგიცივდეთ, მტერი! (ჭიქას აიღებს.) ასე ვიტყვი მე: შვილი ცხრა მოგცეთ ღმერთმა, მტერი -- თქვენი კარგად ყოფნით -- გაშტერებული, მეგობარ-ამხანაგი -- დამნობი, ჯიბე -- ბარაქიანი, არც „ჟესტიანშიკი“ დაგჭირვებოდეთ, არც ექიმი და არც -- პატრული, საგადასახადოზე ხო ლაპარაკიც არ არის, ამოიღეს სული! (სვამს) ა, ასე დაგეცალოთ მტერი! წავედი, აგერ ვარ მაყალთან, ყელი არ გამომჭრათ, სადღეგრძელო არ გამომაპაროთ!

სანდრო. ა, ამნაირი ხალხი აცოცხლებს სოფელს. აბა, ქეიფი გრძელდება! ხომ ხედავთ, რა ამინდია, ჩამოიქცა ზეცა. ამაღამ ჩემთან მოგასვენებთ, ამნაირი წვიმის შემდეგ ზღვა სამი დღე უფშური იქნება.

ქეთი (შემპარავად). ახლავე ხო არ წავიდეთ?

ნიკა მასპინძლის უდღეგრძელებლად?

ქეთი. თქვენ სადღეგრძელოები არ გამოგელევათ!

სანდრო. ახლა კი მინდა, თქვენი ოჯახის სადღეგრძელო დავლიო. კიდეც არ გიცნობდეთ, ადამიანი თქვენი დანახვისთანავე დარწმუნდება, რომ ჩინებული, ერთმანეთის გამგები და მოსიყვარულე ცოლ-ქმარი ხართ. ამნაირმა ოჯახურმა სიტკბოებამ მოიყვანა ქვეყანა დღემდე. ამიტომ მინდა პირადად თქვენ, ჩემო ნიკა, თქვენ-- მშვენიერო ქალბატონო... (ნიკას.) უკაცრავად ვარ, ძვირფასი მეუღლის სახელი გამოძეპარა (ქეთიმ მყის ხაჭაპურის მოზრდილი ნაჭერი ჩაიღო პირში).

ნიკა (უმწეოდ გადახედავს ქეთის) რა...

ქეთი (პირი ხაჭაპურით აქვს გამოტენილი. რაღაცას ღმუის, ნიკას ანიშნებს სახელი უთხარიო). მმმმ....

ნიკა. მაგის სახელად ისიც კმარა, ჩემს მეუღლეობას რომ წაეპოტინა.

სანდრო. რა მითხარით, ვერ გავიგე რა ჰქვიაო!

ნიკა (ქეთის). რა გქვია სახელი! (ხმამალლა.) თქვენ რაც გინდოდეთ, ის დაუძახეთ!

სანდრო. მაგას ყველანაირი სახელი დამშვენდება, მაგრამ...

9.

ნიკა. ნათელა, ბატონო სანდრო, ნათელა!

სანდრო. მაგიტომაც გადგას ასეთი ნათელი მაგ სახეზე, ჩემო ქალბატონო!

ნიკა. ნათელა, სწორედ ნათელა!

ქეთი (ხაჭაპურს გადაყლაპავს). ქეთი, ბატონო სანდრო, ქეთი!

სანდრო. გადასარევი სახელია, სახიერი, ნათელი.

ქეთი (ხმამალლა). ქეთი-მეთქი, ქეთი!

სანდრო. ქეთი?

ქეთი. დიან, ქეთი!

სანდრო. უკაცრავად ვარ, ცოტა ყურს მაკლია-მეთქი კი ვითხარით და...

ნიკა. ქეთი, ქეთევანი პასპორტში უწერია, თორემ შინაურობაში ნათელას ვეძახით.

ქეთი. მერე ჩვენ ახლა შინაურებში ვართ?

სანდრო. ეს კი ვერ მომიწონებია შენგან, ჩემო ნათელო ქეთი, მართალია, ამ ბოლო ხანს ნიკამ ხელი აიღო ჩვენზე, თორემ... რომ იცოდეთ, რამდენი სიკეთე გაუკეთებია... სწორედ იმიტომ რომ ძალიან შინაურები...

ქეთი (ნიკას). მაგარი ყოფილხარ. პარლამენტარი ხარ?

ნიკა. სსს...

ქეთი. უმცირესობა, თუ უმრავლესობა?

ნიკა (გაფრთხილების ინტონაციით) უსმინე!

ქეთი. არა,შენ ისეთი მაგარი გიჭირავს, პროკურორი იქნები, წინა ხელისუფლების წევრებს—დღეს უმცირესობას-- იჭერ, ხომ? (სანდროზე.) ეს მეწარმეა და წინა ხელისუფლების მიერ ჩამორთმეული ქონების დაბრუნება უნდა. ბატონო სანდრო, თუ საიდუმლო არ არის, ასეთი რა სიკეთე გაგიკეთათ?

სანდრო. ბევრი, ძალიან ბევრი.

ქეთი. მაინც, მაინც ბატონო სანდრო!

სანდრო (გამოსავალი მონახა). თვითონ თქვას, თვითონ გეტყვით.

ნიკა. ძველი ამბავია, რა საჭიროა!

ქეთი. ცოლმა ქმრის ამბავი ყველაზე გვიან უნდა გაიგოს?

ნიკა. ახლა კი დაგემშვიდობებით, ბატონო კოტე!

ქეთი. ყველაზე გადაყოლილია. ისე იღლება, სახლში რომ მოდის, აღარაფრის თავი აღარა აქვს. აღარაფრის! აი, დღესაც ლამის ოთახიდან გამომაგდო: ნაციონალებმა რომ ხალხს ქონება წაართვეს, იმის უკან დაბრუნებაზე ვფიქრობ, ხელს მიშლიო. ყველა გაიძახის ქონება წამართვესო.ადრე ტიროდნენ, ბლაოდნენ ღარიბი ვართ, არაფერი გაგვაჩნიაო...

სანდრო. ცხოვრება ხომ უნდათ, ყველა დროში ცხოვრების სხვადასხვა საშუალებაა.

ნიკა (ქეთის გაოცებული შესცქერის, წამოდგება). ბატონო სანდრო, დიდი მადლობა, ასეთი კარგი...

სანდრო (აწყვეტინებს) აჰ, არ იქნება, არაფრით არ გამოვა ახლა თქვენი წასვლა!

ნიკა. გადაუდებელი საქმე რომ არ მქონდეს, ასეთ პურ-მარილს...

ქეთი. სულ ასეა, ბატონო სანდრო, სულ!

სანდრო (გასძახის). ვანიკო, რას შობი, ხომ არ გაგიცოცხლდა ის თხა და ხომ არ გაგექცა?

ვანიკოს ხმა. ახლავე, ახლავე, იწვება!

წვიმა ძლიერდება.

ქეთი (ნიკას შემპარავად). იქნებ, მართლა წავიდეთ? მერე რა, რომ ასეთი ცუდი

10.

ამინდია, გზაც ოღლო-ჩოღლოა, იქნება, წყალიც მოვარდეს...

ნიკა. ისეთი არაფერი...

სანდრო. როგორ არაფერი, ამინდი ძალიან ცუდია, აგერ ვისხდეთ, ვიჭუკჭუკოთ, მერე ნეფე-დედოფალივით მოგასვენებთ.

ქეთი. მეშინია, არ აწყინოს....

სანდრო. ჩემი ღვინო არ აწყენს. ერთი სადღეგრძელოც უნდა მოგახსენოთ: რისთვის ვცხოვრობთ ჩვენ ამ ქვეყანაზე, რისთვის ვიდგამთ წელებზე ფეხს? არ უნდა დიდი გამოცანა: ჩვენი მომავლისთვის, იმისთვის, რომ იმათ შევუქმნათ... ჩვენს შვილებს გაუმარჯოთ, კარგად გვიმყოფოს, აბა! (სვამენ.) თქვენ ჯერ არ გყავთ, ხომ?

ქეთი. მოზრდილი ქალ-ვაჟი.

ნიკა. ნათელა!

ქეთი. რა მოგივიდა, ნიკა—ქეთი, ხო არაფერი გინდა?

სანდრო (დაბნეული). კი მაგრამ... თქვენ ხომ ახლახან...

ქეთი. რა იყო, ნიკა, ჩვენ ხომ შინაურებში ვართ.

ნიკა. ბატონო სანდრო, საქმე ისაა, რომ... ეს ქალბატონი განა, მართლა...

ქეთი. ქეთი.

ნიკა. დროზე რომ მეთქვა, ასე ხომ არ გავწვალდებოდით: ქეთი განა, მართლა ცოლია ჩემი...

სანდრო (ენა ებმის). იისაა... ხოო...

ქეთი. სიმართლეს გეუბნებათ, ბატონო სანდრო, სიმართლეს...

სანდრო. რავა, ბატონო—ცოლი არ არის?

ქეთი. სასტუმროში ხომ გითხრათ, მეუღლეა ჩემიო. ხომ კარგად გახსოვთ?

სანდრო. როგორ არ მახსოვს! მას მერე კი არ დაგბადებულვარ!

ქეთი. ახლა იტყვის, საერთოდ არ ვიცნობ, დღეს პირველად ვნახე, დღემდე თვალის არ მომიკრავსო. რომ დათვრება, სულ ასეა! და ამას კიდევ მანქანაზე უნდა დაჯდომა. ხვალ დილას მეტყვის, საიდან სადა, ეგეთი რამ არ მითქვამსო. თქვენ მაინც დამიმოწმეთ, რომ ასე თქვა.

სანდრო. არა, ცუდი არაფერი უკადრებია.

ნიკა. რა უნდა ვკადრო, დღეს პირველად...

ქეთი. აი! თხუთმეტი წელიწადი უცებ ჩამიყარა წყალში.

სანდრო. პირველად?

ნიკა. დღემდე თვალის არ მომიკრავს.

სანდრო (გულიანად იცინის). თქვენ აგაშენათ ღმერთმა! რა კარგია, ცოლ-ქმარი რო ასეა შეხუმრებული.

ქეთი. თუ სიმართლე გინდათ, მე გეტყვით, ყველაფერს გეტყვით.

სანდრო (იცინის). რას ამბობთ, როგორ არ მინდა!

ნიკა. შენ სცენაზე უნდა იდგე! (ჭიქას შეავსებს, დალევს).

ქეთი. მაინც არ მასვენებს შიში--ამაღამ რომ ცუდად გახდე?

სანდრო. ჩემი ღვინო არ აწყენს. დალიოს. ისა... ისა... კანონიერი ცოლ-ქმარი ხომ ხართ!

ნიკა. როგორ არა, როგორ არა, როგორც იქნა, ავისრულე ოცნება!

ქეთი. ა, ასე იცის: ზღვის მოქცევასავით არი, ხომ თქვა, ოცნება ავისრულეო, ხუთ წუთში, ისევ იტყვის, პირველად ვხედავო.

სანდრო. ეგ არაფერი, ღვინომ იცის, მარა არც იმდენი დაუღევია... სადღეგრძელო, ნამდვილი სადღეგრძელო: ნამდვილ სიყვარულს გაუძარჯოს! აი, შენ სიყვარულის ნამდვილი მონა ხარ, ჩემო...

11.

ქეთი. ქეთი.

სანდრო. შენ ქეთი კი არა, იზოლდა ხარ. ნამდვილი იზოლდა! ჩვენი თაობის სიყვარული თურმე კიდევ ცოცხლობს.

ქეთი (ნიკას). ახლოს მოიწი, ტრისტან, ნუ გადარიე ეს კაცი! (თავზე ხელს გადაუსვამს, ეალერსება).

სანდრო. ერთხმად, ერთხმად ვსვამთ! (სვამს.) ა, ასე მტერი დაგეცალოთ! (ნიკა უხმოდ სვამს).

ქეთი (ადროვებს, ვიდრე ჭიქას დაცლიდეს, ალერსით). ცუდად რომ გახდე?

ნიკა. ერთი წუთით უნდა დაგტოვოთ. (მიდის).

სანდრო. მიგაცილებ (ნიკას მიჰყვება.) ხომ კარგად ხარ?

ნიკა. კი, ბატონო სანდრო, საქმე იმაშია, რომ ეს ქალი...

სანდრო. კარგი ქალია ძალიან, მხიარული, მეუღლის მოყვარული...

ნიკა. არა, მე უბრალოდ...

სანდრო. ხათრს გვისწორებს, უყვარს ხუმრობა.

ნიკა (ხელს ჩაიქნევს). აქეთაა ხომ ტუალეტი?

სანდრო. აგერ, ხელმარცხნივ... ამ კიბეს ჩაივლი და...

ნიკა. მადლობთ.

ქეთი. ჯვარისწერა მართლა არ გვქონია, მაგის გამზრდელი მამიდა არ შვრება.

სანდრო. ღრო რომ გარბის?

ქეთი. რა ვქნათ, ბავშვები წამოიზარდნენ, მამიდას ხომ ვერ მოვკლავთ. თუმცა, ჩემს გარდა, სხვა ქალი არ უნდა!

სანდრო. არ მომწონს მე ეს ამბავი, ნამდვილად არ მომწონს.

ქეთი. ჩემ გარდა სხვა ქალი რომ არ უნდა, ის არ მოგწონთ, თუ...

სანდრო. ეს კარგია, მაგრამ... მამიდა... რატომ ჯიუტობას ასე... რამე უბედურება არ მოხდეს -- გამწარებული კაცი...

ნიკა (შემოდის). ახლა კი ნამდვილად დაგემშვიდობებით, ბატონო სანდრო, (ჭიქას ასწევს) დიდი მადლობა!

სანდრო. ცოტა ნასვამი ხარ და...

ნიკა. ხომ დარწმუნდით, რა ყოჩაღი ქალბატონი მახლავს. ეს მიუჯდება საჭეს.

ვანიკო (შემოდის შამფურზე წამოგებული შიშხინა მწვადებით). პა პა პა, მოვიდა

და რა მოვიდა, მკვდარს გააცოცხლებს!

ნიკა. დიდი მადლობა.

ვანიკო. ჯერ გასინჯე, შენ ენაზე დაიდე, მეტი არაფერია საჭირო, თვითონ იზამს საქნარს...

ნიკა (მწვადს აიღებს, ჭამს). ძალიან კარგია... გაგიმარჯოთ, ბატონო სანდრო...

ვანიკო. აბა, რა სადღეგრძელოებიც აქ შესვით და მე არ გამიგონია, ისე არ გამეგონოს, თქვენი გლახა ამბავი და ნაღვიარებს გაუმარჯოს! (სვამს).

ქეთი (რალაც გადაწყვიტა. ნიკას). მომეცი გასაღები, მანამ სანამ სადღეგრძელოებს მორჩებით, მანქანას მოვაბრუნებ. (ნიკა გასაღებს მიაწოდებს. ქეთი გადის).

ვანიკო. რა იყო ამნაირი, საქმის კაცი რომ არა ვარ და ექვსთვალისანი სახლი რო არ მიდგა, იმიტო არ მადღეგრძელებთ? იქნება, იმიზა არ მოგწონვართ, ხელები კრასკით რო მაქვს მოსვრილი. ამით ვარჩენ მე ექვს სულს.

სანდრო. სიკვდილს დავიწყებოდე, ჩემო ვანიკო, სიკვდილს! ვადღეგრძელოთ ჩემი ოჯახის ერთგული მეგობარი და მაზობელი! ვანიკო, ყველაფერი ალალია შენზე...

მანქანის ფარების შუქმა მთელი სცენა გაანათა. მანქანა დაიძრა კიდეც და იქვე გაისმა დაჯახების ხმა. ფარების შუქიც უმაღ ჩაქრა.

12.

სანდრო (გარბის). ნათელა, ფუი, ქეთევან!...

ნიკა. ვაჰ! (გარბის).

ვანიკო. ა, ბატონო, კიდეც იტყვიან ილბალი არ არსებობსო! ვილაცას ისიც შეშურდა, რომ მადღეგრძელებდნენ, თორემ დღეში ათასი მანქანა მაინც იმსხვრევა, იმ გოგომ რაღა ჩემ სადღეგრძელოს დაუმიზნა (გადის).

ქეთის ხმა. ასეთი რამ არასოდეს მომსვლია.

სანდრო. ფარებია ჩამსხვრეული, მეტი არაფერი.

ვანიკოს ხმა. ამას რას უშვრები, იცი ამის გასწორებას რამდენი ხლაფორთი უნდა?

ბრუნდებიან. ნიკა დაჟინებით შესცქერის ქეთის.

ა, ხო უყურებთ, კიდო იტყვით ღმერთი არ არისო? არ გვაპატია ამ სუფრის მიტოვება რომ გინდოდათ. ააუჰ, რა ქეიფი გვეშლებოდა?

სიმღერას წამოიწყებს. სხვებს ხელით ანიშნებს ამყევითო, სანდრო თავს უხერხულად გრძნობს. ნიკა ჭიქას შეავსებს და დაცლის კიდეც, თუმცა, ქეთის კვლავ არ აცილებს თვალს.

ქეთი (სკამზე კარგად მოთავსდება, წელში გაიმართება და ნიკას მზერას უსწორებს). გული გეტკინა, ხო?

დაბნელება.

3.

საძინებელი ოთახი. ნიკა სკამზე ჩამომჯდარა.

ქეთი. ეს რა მიყავი, რა დღეში ჩამაგდე -- მაინც შემომიტყუე ოთახში! (დუმილი.) პასუხს რატომ არ მაძლევ -- პასუხის ღირსად არ მთვლი? არა, მე აქ არ გავჩერდები (თან თმას იშლის, დასაწოლად ემზადება).

ნიკა. ჰო, წავიდეთ! (გასასვლელისაკენ მიდის).

ქეთი (ხელს წაავლებს, შეაჩერებს). ამ წვიმაში სად მეპატიჟები, არ გეყო ჩემი წამება?

ნიკა. მანქანაში ჩავსხდეთ, რაღაცას მოვიფიქრებ.

ქეთი. (თითქმის ძალით შემოაბრუნებს ოთახში). ვიცი მე, რასაც მთვრალი კაცი მოიფიქრებს -- მთვრალ კაცთან სექსი მანქანაში, იფ, რა კარგია, სიზმარში ვხედავდი!

ნიკა. არა ვარ მთვრალი.

ქეთი. შენ არა ხარ მთვრალი? შენ მთვრალი არ ხარ? რამდენს პროშნიდი იმ ვანიკოს. ზოგიერთი იდიოტი, ოთახშიც რო შეუვარდე, ქალს არ კოცნის, შენ კიდევ ლოყები დაულურჯე კიცნით და მგონი, ტუჩებშიც...

ნიკა. დაიძინე!

ქეთი. ხომ გითხარი, არ წამოვალ, რომ დათვრე და იქ დაგვტოვონ, მთვრალ კაცს როგორ ვეჭვიდაო-მეთქი, გითხარი თუ არა!

ნიკა. უკვე გვიანია.

ქეთი. დავწვე, ხომ?. გინდა სულ გამაშიშვლო, ლოგინში შემიტყუო და მერე... ჰუ... ჰუ...?

13.

ნიკა. აბა, ეს რა ლაპარაკია, როგორ შეიძლება!

ქეთი. რა მითხარი? ქალის გაშიშვლებაზე ამბობ, ეს როგორ შეიძლებაო? თუ ქალი არა, სხვა ვინ უნდა გააშიშვლო? მითხარი, ვინ უნდა გააშიშვლო? რას გაჩუმებულხარ -- ვირი?

ნიკა. არ ვიცი.

ქეთი (ლამის იკივლოს). რა არ იცი, ამხელა კაცმა არ იცი, აქლემი გააშიშვლო, ვირი, თუ ქალი? შენ არ იცი? შენისთანა ეშმაკი კაცი ხომ მეორე არ დაიარება საქართველოში, არა, მთელ კავკასიაში, კავკასია რა არი, ნატოს წევრ არცერთ ქვეყანაში! როგორ მოაწყვე ყველაფერი, როგორ მომატყუე. ჯერ გიორგი სააკაძის უღვაშიანი კაცი გამოაძვრინე საიდანღაც... მერე... ეს წვიმა მაინც როგორ მოიფიქრე, ან ვისთან ჩააწყე. მითხარი ერთი, ვის დაარეკინე, წვიმა ვინ ჩაგიწყო.

ნიკა. წვიმას ვინ...

ქეთი. ან მანქანა როგორ დამამტვრევინე, ვახ, რა მაგარი ხარ!.. ფარები როგორ ჩამალეწინე, რომ ამაღამ აქ დავრჩენილიყავით... და ლოგინში ჩამიკოტრიელო... ესეც ხომ შენი მოწყობილია!

ნიკა. აივანზე გავალ, ღამეს იქ გავატარებ.

ქეთი. აივანზე გინდა, არა? აივანზე გახვალ რომ მასპინძლებმა თქვან ცოლმა ლოგინიდან გამოაპანღურაო? არ იცი, რომ ხვალ მთელი სოფელი ამაზე ილაპარაკებს?

ნიკა. აგერ აი, აქ დავჯდები სკამზე.

ქეთი. ამ სკამზე?

ნიკა. ამ სკამზე.

ქეთი. აქ დაჯდები, რომ მთელი ღამე თვალი არ მომაცილო, მე ხან გადავბრუნდები, ხან გადმოვბრუნდები, საბანი გადამეხდება. გადამეხდება და დაინახავ ჩემს... ჩემს... მერე შენ რაღა შეგაკავებს... ადამიანი ხარ... კაცი ხარ, განა დამჭკნარი კიტრი... და ტკბილ სიზმრებში გახვეულ, საბრალო ქეთის ბულა ხარივით დამეტაკები...

ნიკა (აწყვეტინებს). ეგ საიდან მოიტანე?

ქეთი. აბა? გარეთ წვიმს, ქვეყანა ლამის დაიქცეს. აქ, შენს თვალწინ, ლოგინში, შიშველი ქალი ნებივრად წევს და შენ... შენ არაფერს არ იზამ?

ნიკა. რა უნდა ვქნა?

ქეთი. არ იცი, რა უნდა ვქნა?

ნიკა. არ ვიცი.

ქეთი (თითქმის აღშფოთებული). შიშველი ქალი რომ ლოგინში წევს, შენ რომ იქვე ხარ, ლამე რომაა და ქვეყანა წყალს რომ მიაქვს...

ნიკა. ჰოო, მაგ დროს ხალხს უნდა მიეშველო, წყალი სახლში არ შეუვარდეს. ხომ გინახავს, რა დღეშია ხალხი.

ქეთი (პაუზა, რომლის განმავლობაში ნიკას ყურადღებით აკვირდება. არ იმჩნევს -- იმავე ტონში განაგრძობს) ქალს რომ საბანი გადაეხდება და მისი ვარდისფერი ბა... ბა... (სიტყვის წარმოთქმისგან თავს იკავებს, ჰაერში ხელით მოხაზავს) ამ დროს შენ რა უნდა ვქნა, არ იცი?

ნიკა (ბრაზით). იცი, რას გეტყვი?

ქეთი. ძალიან მაინტერესებს. (სკამზე ჩამოჯდება) აი, გისმენ. მითხარი, რატომ გაჩუმდი? რატომ არაფერს ამბობ?(დუმბილი) სხვა თუ არაფერი გაქვს ამოსაღები, ხმა მაინც ამოიღე-მეთქი, ხომ გითხარი ერთხელ!

ნიკა. ასე არ შეიძლება! მე ასეთი რამ არ მიყვარს!

ქეთი. ჰო... ჰო... მერე? არ შეიძლება, ხომ? არ გიყვარს! ჯერ იქეიფე, იგრიალე,

14.

მერე ქალს მანქანა დაამტვრევინე და ლამის გული გაუხეთქე, ელდისაგან ნახევარი საათი ხმა ვერ ამოვიღე, ახლა ის ლამაზი ქალი ოთახში გყავს გამო-კეტილი და გაიძახი, მე ასეთი რამ არ მიყვარსო! (შეპარვით.) ახლავე სასტუმროში უნდა წავიდე.

ნიკა. ამაღამ როგორ... რანაირად...

ქეთი. გამოდის, ვიდრე შენ მანქანას არ შეაკეთებ, მე აქ უნდა ვიჯდე და გიორგი სააკაძის უღვაშებს და... იმ კაცს. იმ კაცს რა ვქვია? შენ რო ტუჩებში პროშნიდი, რა ვქვია?

ნიკა. ვანიკო.

ქეთი. ვანიკო. ვანიკოს ვუყურო? (დაბეჯითებით. მიზნის სიახლოვეში დარწმუნებული). იქნებ, ის ვანიკო შენი მანქანის გაკეთებას ერთი კვირა მოუნდეს, მე სულ აქ უნდა ვიყო? მთელი კვირა გინდა ჩემთან გაატარო?

ნიკა. ხვალ დილასვე სასტუმროში ტაქსით ჩავიყვან...

ქეთი. კარგი ბატონო, აივანზე გავიდეთ და სუფრას მივუსხდეთ, ასე ვიყოთ გათენებამდე.

ნიკა. მასპინძლებმა უკვე დაიძინეს... უხერხულია.

ქეთი (ლამის შეუტიოს, რადგან დარწმუნდება, რომ მიზანი ახლოსაა). სტუმარი რომ სუფრას მიუჯდეს, უხერხულია და უცხო ქალთან ლოგინში კოტრიალი არაა უხერხული?

ნიკა. საათს დახედე, რა დროა!

ქეთი. ესე იგი, არაა უხერხული ხომ? უცხო ქალთან წოლა არაა უხერხული, არა?

ნიკა. ხანდაზმული ხალხია, თამრიკო, დაიძინეს უკვე!

ქეთი. რაო, რა მითხარი?

ნიკა. ხანდაზმული ხალხია და დაიბინეს-მეთქი!

ქეთი. სახელი რა მითხარი? (დაჟინებით, თითქმის გამომცდელად შესცქერის.) არა, არა! შენ ან ოცამდე ჩიტი მაინც გყავს, ან აფერისტი ხარ?

ნიკა (დაბნეული). კი, მაგრამ...

ქეთი. ჯერ ის მითხარი, ჩიტები დაგიდიან, თუ აფერისტი ხარ?

ნიკა (მეტისმეტი გულუბრყვილობით). არა... როგორ არა... (უცებ.) კი, მაგრამ აფერისტი რატომ უნდა ვიყო?

ქეთი. ფულის ამოცნობაც რომ პროფესიად გამომიცხადე, ვინ გინდა გააბრიყვო?! ზღვაზე დასასვენებლად ჩამოსული ქალი მთაში ამომიტყუე, მანქანა დამამტვრევინე, ეს არ იკმარე და მომნათლე კიდევ? სახელი რაღად გამომიცვალე? ვინ გთხოვა, ჩემი ნათლია იყავიო, ვინ გეკითხება შენ ჩემს სახელს! (ნიკა ღუმს.) ხმას რატომ არ იღებ?

ნიკა. ბოდიში უნდა მოგიხადო, რა ვქნა... როგორ ვიფიქრებდი, რომ...

ქეთი. ამა და ამ ქალს კაცმა ჯერ ბოდიში მოუხადა, შემდეგ კი გვერდში მიუწვაო, რომ გითხრან, ხომ მოკვდები სიცილით?

ნიკა (უცებ კი შესძახებს). არა, არა!

ქეთი. რა არა, არა?!

ნიკა. ვინა თქვა, რომ გვერდში უნდა მიუწვესო...

ქეთი (აწყვეტილებს). არა, ხომ? ძალიან კარგი. მოდი, ასე მოვიქცეთ, შენ შენს საწოლზე დაწევი, მე კიდევ -- ჩემს საწოლზე. შუქი არ ჩავაქროთ. აი, ეს ფანჯარაც გავალოთ და კარიც ღია დავტოვოთ. (კარსაც გააღებს, ფანჯარასაც, ოთახში წვიმის ხმა შემოიჭრება.) არა, ასე არ გამოვა, წვიმა მოსვენებას არ მოგვცემს, კარსაც ვერ გავაღებო. ხომ იკითხავენ, ცოლ-ქმარი კარღია ოთახში

15.

რატომ წევსო. უნდა დავხუროთ. (კარსაც მიხურავს, ფანჯარასაც.) უნდა ჩავკეტოთ, თორემ ქარი გააღებს (ჩაკეტავს.) აი, ასე! შუქიც ჩავაქროთ, თვალებში მცემს (ჩააქრობს.) რა სიბნელეა? აი, ახლა მე გავიხდი და საინტერესოა, შენ შიშველ ქალს დამეტაკები თუ არა? (კაბას იხდის.)

ნიკა. მოგეშველო?

ქეთი. გინდა? ძლიერ გინდა?

ნიკა.ჰო, ასე...

ქეთი. მხედავ? ხომ ვერ ხედავ, რომ უკაბოდ ვდგავარ? შიშველი, სულ შიშველი... ძალიან კარგი! რა?რას მეხვეწები, ვერ გავიგე, რა გინდა! მე გაგხადო? მე რატომ უნდა გაგხადო? ხმას რატომ არ იღებ? ჩემი თითების შეხება გესიამოვნა? (ხალათს ხდის, თან ხმადაბლა, თითქმის ჩურჩულით.) ძუძუზე რომ ხელი წამავლე, ჩემი ქმარი ხომ არ გგონია თავი! მე ისიც გამიგია, რომ ცოლს ქმარი უცემია... იცი, რას გიზამ? იცი, როგორ გცემ, ჩემო სულელო ქმარო? აი, ხალათი გაგხადე, მაისურიც გაცვია? ეს რა არის, ნიკა, როგორ გეპატიება, დღეს მაისური ვის აცვია? მითუმეტეს სექტემბერში! ასწიე, ხელები ასწიე! ხელებზე გეუბნები, ფეხები დაუშვი, მაისური უნდა გაგხადო, განა ის... არა, ძუძუს ხელს ნუ მოაცილებ, მე ისე გაგხდი მაისურს... რა მოგივიდა? ასე რატომ ნერვიულობ? რა ფაფუკი მაისურია! ავადმყოფის პატრონებმა მოგართვეს, ხომ? როგორ მიყურებ, შიშველი ქალი არ გინახავს? მეორე ძუძუ აგერ, აქ არი, მომეცი შენი ხელი! ...აქეთ ძუძუზე მაკოცე, ნუ მკბენ! შარვალი თვითონ გაიხადე, მაგდენს კი მოახერხებ... გაიხადე და დაწევი... ასე რატომ იყურები? შენ ხომ მითხარი, ვერ გხედავო. დაწევი და ჩემკენ

არ გამოიხედო. იცოდე, არ გამოიხედო, თორემ ერთ ამბავს ავტებს, რა ბუნჩულა ხარ! მე დავწევი! მაგრამ პირობა უნდა მომცე, რომ არ მომეხვევი, არ დამიკოცნი ტუჩებს, ყელს, მკერდს, ყველაფერს, ყველაფერს, ყველაფერს... პირობა უნდა მომცე, რომ მთელი ღამე ხვევნასა და ალერსში არ გამატარებინებ. იცი, როგორ არ მიხდება უძილობა? ხომ მომცემ პირობას, რომ ამ სქელი და ბუნჩულა ტუჩებით... თუძცა, არა... აი, ამ ხელს ძალიან ძლიერად არ მომხვევ მკერდზე, შეხე, რა გაბედული ყოფილა! აბა, არ ვიციო... ისე ძლიერ, რომ სუნთქვა შემეკრას, სიხარულისაგან ლამის გულიც წამივიდეს, მერე თმაში ჩამიყოფ თითებს და აი, მაგ თითებით თმას დამივარცხნი, ნელა, ძალიან ნელა დამივარცხნი. და მე მთელ სხეულში ჟრუანტელი დამივლის, ისეთი ჟრუანტელი, რომ მოვითენთები, მოვეშვები (ნათელ, გაბრწყინებულ თვალებში ცრემლი აუკიაფდება.) და დავეშვები შენს მკლავებში, ნელა, ნარნარად დავეშვები. ისე ნებიერად, როგორც ღრუბელი ეშვება ქვეყნიერების სავანეში და, იცი, ეს რა არის? ეს იმ ღრუბლის ბედნიერებაა, ნიკა, იმ ღრუბლის სიხარული, რომელსაც სავანე გააჩნია, თავისი სავანე! და მას შეუძლია იწვეს ამ სავანეში, იმდენი ინეტაროს, რამდენიც სურს, სულ იწვეს, სულ, მარადის, ვიდრე წვიმად არ იქცევა და ქვეყნიერებას ტანს, პირ-სახეს არ დაბანს!

ნიკა (ხელს გადაუსვამს). შენ ძალიან, ძალიან კარგი გოგო ხარ, ქეთი!

ქეთი. ღმერთო, რატომ არ თოვს? თოვლის სიმღერა რატომ არ მესმის?

ნიკა. მე ვერ მოგცემ იმის პირობას, რომ არ მოგეხვევი, ღამეს ალერსში არ გაგატარებინებ.

ქეთი. თოვლი? სად არის მშრალი, ქათქათა თოვლი.

ნიკა. მოვა, თოვლიც მოვა!

ქეთი. როგორ მინდა, ამაღამაც ისევე თოვდეს! მესმის, მესმის თოვლის მუსიკა... ჩემს მხარეს მაინც არ გადმოხვიდე!

16.

ნიკა. უკვე ორივე ერთ მხარეს ვართ!

ქეთი. მეშინია,

ნიკა. ეგ კარგი შიშია, ნუ კანკალებ!

ქეთი. მაშ, არ მეშინოდეს?

ნიკა. არა!

ქეთი (მყისიერად შეჰკვივლებს) ვაი!

ნიკა. კარგია, კარგია... ასე...

ქეთი. ჰოო...კარგია...თოვლიც წამოვიდა... რა ლამაზად თოვს!

ნიკა. ყური მიუგდე თოვლის მუსიკას(კოცნის).

ქეთი. შემოდინ...ჩემში...ჩემში...სულ ჩემში...

ფარდა

მეორე მოქმედება

4.

ვანიკოს სახელოსნო. ვანიკო მანქანის შესაღებ საღებავს ამზადებს, თან ნიკას ესაუბრება.

ვანიკო. მამტყუნებ, ხო, გულში დამცინი კიდეც: რა ამბავია, რამ გადარია ექვსი შვილი რამ გააჩენინაო. დამცინე, ეგ არაფერი. მე მიხარია და შენ რაც გინდოდეს, ის იფიქრე!

ნიკა. კარგია, ძალიან კარგი, გაგეზარდოს!

ვანიკო. არც მეკითხები, ამდენი რატო გააჩინე, რა ამბავიაო. არ გაინტერესებს?

ნიკა. როგორ არა, მაგრამ ხელი არ შევეშალო-მეთქი და აღარ გკითხე.

ვანიკო. ახლოს მოიწი, სიძე ბატონო, მაგ ლელვს ძირიანად გაჩუქებ, თუ გინდა! შენ უნდა იცოდე, ეს ამბავი. ა, ზღვა აგერ არი, ყურისძირში, მიწა, გაგინხარია აქ ხეირიანი იყოს. ჰაერი და წყალი ხო არი და არი! და მოეწონათ, მოეწონათ და ჩვენს კუთხეში ჩამოსახლდა უცხო ხალხი... ბევრი მოვიდა ძალიან ბევრი -- იმდენი რო, ვაითუ, ძალე ჩვენ ვიყოთ მაგათზე ცოტა. ასეა ბატონო, ოჯახის პატრონი უპრაგონოდ რომ გააღებს კარს და დაიძახებს: მობრძანდით, ვისაც გენებოთო. რო ღოუძახებ, იმ კაცს დასაჯდომი უნდა და დასაწოლი, ჭამა და სმა. ცოტა ხანში კი ვერ ეტყვი მოსული ხარო. მერე რა, მოსული როა, ახლა ხო აქ არი! ამასწინათ ქალაქში ჩავედი, რა ნახეს ჩემმა თვალებმა -- ამდენი უცხო სად არი! ეს ერთი, ახლა მიორე: გაინიკა ხალხი ჩვენი სოფლიდან, ახალგაზრდები ნამეტნავად, აქ თავთავიანთი ბებია-ბაბუები დაყარეს და იქ სხვების ბებია-ბაბუებს უვლიან. ბიჭო, არ შეიძლება ის თავის ქვეყანაში იყოს და ჩემი -- ჩემს ქვეყანაში? მოვედი შინ და ჩემ ქალს ვუთხარი, ჩვენ სულ ხომ არ ვიქნებით, ამ სოფელს, ამ ეზო-კარს თავისი პატრონი ხო ჭირდება-მეთქი, ეზო-კარს რო თავი დავანებოთ, იმ ორ ბაღანას ხომ ჭირდება პატრონი, აგერ რომ დარბიან-მეთქი. თითო ბაღანას თითო ძმა, გინდა და უნდა გაუჩინო პატრონად, აბა! (თვალებს ეშმაკურად მოჭუტავს, ნიკას მიაცქერდება.) რალა დაგიმალო და დავცხეთ და დავცხეთ, დავცხეთ და დავცხეთ, დროს უქმად არ ვკარგავდით. ექვსამდე რო ავედით...

გოგი (აუჩქარებლად შემოდის). გამარჯობა, ვანიკო!

ვანიკო (დაჟინებით აცქერდება). კაციას გაუმარჯოს კაციას, ათი ცხენოსნით მოგესალმები, ჩემო კაცუნო!

გოგი. რა ვქნა ახლა მე--ძირში შეგაჭრა ეგ ენა, თუ ცოტა, პატრა დაგიმოკლო.

17.

ვანიკო. არ ხარ კაცია? კაციკო? კაცუნა?ის ხარ, კი,!

გოგი. ე, მაგიტომ ვაპირებდი შენი ენის დამოკლებას, მარა დამასწარი -- მაინც თქვი ის, რასაც არ უნდა ამბობდე! იქნება, ის სჯობდეს, მეხსიერება დაგაკარგვინო.

ვანიკო. ბიჭო, შენ მართლა დიდი კაცი გამხდარხარ! მაგიც შეგიძლია? ვაი, ვანიკოს და უი -- ვის ემასხარავები, ვის!

გოგი. ასეა, ჩემო ვანიკო, ასე: ენას თუ არ დაიმოკლებ, იმას მიიღებ, რაც გეკუთვნის.

ვანიკო. რა იყო, შე კაცო, ჩემ თვალწინ ხარ გაზრდილი... ჩემი ხუმრობა...

გოგი. მერე, ჩემზე უფრო არ უნდა იცოდე, ხუმრობის დრო და ალაგი?

ვანიკო. შენ გლახა სიზმარი ხო არაფერი გინახავს?

გოგი. სიზმარი რო ნახო, უნდა დაიძინო. თქვენს ხელში ჩვენ რა დავგაძინებს.

ვანიკო. თქვენც მასე ხართ? ბიძაჩემიც მაგან არ მოკლა? ბევრი ფული რომ იშოვა, შიშით ძილი დაკარგა და სამ თვეში... მასე იქნებით, აბა რა!

გოგი (ქალაღდს ამოიღებს, რაღაცას წერს). მეცი ამდენი პატივი--ეს წერილი ბიძაშენს ჩაურბენინე, ნუ დააყოვნებ, საჩქარო საქმეა.

ვანიკო (წერილს არ გამოართმევს). აჰ, არ შემიძლია, შენ ჩაუტანე, ეგერ არი, ე, იმ ფერდობზე რო სასაფლაოა. მე ეს მანქანა მაქვს შესაღები.

გოგი. ნუ აყოვნებ!

ვანიკო. იქნება მოადგილეს დაავალო... კაი ცქვიტი ბიჭია...

გოგი. ის ზის ხმაგაკმედილი. ისიც უთხარი ბიძაშენს, ენა რომ დავიგრძელე, ამიტომ გამომატანეს, თორემ ისე არაფერს მერჩოდნენ თქო.

ვანიკო. არა გოგის, ბატონ გიორგის ვენაცვალე, ეს მანქანაც არ მქონდეს შესაღები, კიდე მინდა ერთი ორი ბაღანა შევმატო ჩვენს ქვეყანას და ნუ ჩამიშლი ამ მამულიშვილურ წამოწყებას.

გოგი. ვისია ეს მანქანა?

ვანიკო. აგერ, ამ პატიოსანი კაცის. დაქორწინდა და თაფლობის კვირას იმ სოფელში ატარებს, შენ რო დაიბადე და გაიზარდე. რავარი პატივისცემაა. არ არი გადასარევი?

გოგი. ჩემი მანქანა სადღაა?

ვანიკო. ა, აგერაა „სუშილკაში“, ისე შეგიღებე, ავ თვალს არ დაენახვება! მობრძანდი, ნახე. (გოგი და ვანიკო გადიან).

ქეთი (შემოდის, თან ჩანთა მოაქვს. სულ სხვაგვარად, ფიქრიანად მოდის, სადღაც გამქრალა მისი ანცი, თითქოს მხიარული მოძრაობა, მზერაც სულ სხვაგვარი აქვს). ესეც ასე!

ნიკა. ჩანთა რატომ წამოგიღია? (ქეთის ხელს გადახვევს.)

ქეთი (ცივად). ვანიკო? ვანიკო სად არის?

ნიკა. შენ რა? რაღაც...

გოგი (შემოდის ვანიკოსთან ერთად, ჯიბიდან ქაღალდს ამოიღებს). ეს თქვენ ახლად დაქორწინებულებს ჩემგან -- საქორწინო საჩუქარი!

ნიკა. რა არის?

გოგი. ეს სოფელი მიყრუებული ადგილი არ გეგონოთ -- ისეთი ვარიეტე ჩამოვიყვანეთ, ყოველი გოგო ცხენის სიმაღლეზე სწევს ფეხებს. შედით, ისიამოვნეთ! (ბილეთებს გადასცემს და მიდის. სამ-ოთხ ნაბიჯს გადადგამს თუ არა, შეჩერდება. მობრუნდება.) თქვენ... (ქეთის.) შენ... ეს თვალები... ეს მზერა...

ქეთი. ვერ გავიგე!

გოგი. დიდუბის პანთეონთან, მეორე ჩიხი, ნომერი თხუთმეტი!

ქეთი. ღიას!

18.

გოგი. ქე-თი... ქეთი! (ეს სახელი ალერსით წარმოსთქვა, ამ კაცისაგან ასეთი ალერსიანი ინტონაცია მოულოდნელიც კია).

ქეთი (გოგის ყურადღებით აკვირდება). თქვენ... ვინ ხართ? უკაცრავად...

გოგი. როგორ გამოცვლილხარ, ქეთი!

ქეთი. ვერ გცნობთ, იქნებ...

გოგი. შენ ვერასოდეს ვერ მცნობდი... (ნიკას გადახედავს.) აქამდე არ გათხოვილხარ?

ქეთი (მის მზერაში რაღაც ონავრული გაკრთა). კაციკო, კაცუკა, შენ ხარ?

გოგი (გარბის). არა, არა, არა!

ქეთი (იცინის). ჩვენი კაცია, კაციკო, კაცუნა!

ნიკა. რა მოგივიდა, ვინ არის?

ქეთი. სტუდენტობისას ჩვენს ქუჩაზე ცხოვრობდა ნაქირავებ ოთახში. საწყალი კაციკო!

ვანიკო. ვინ არი საწყალი, მაგის დარდი ნუ შემოგეყრებათ! საგადასახადოს უფროსია, ჩვენს ტელევიზორშიც ხშირად არი, გაზეთშიც... ვისაც უნდა, იმას დაიჭერს...

ქეთი. კაციკო ტელევიზიაში?

ვანიკო. მაგი ბიძიებო, ძალიან ჭკვიანი ბიჭი გამოდგა. თბილისში, თურმე ვილაც ნაყვარება, იმას, უკაცრავად პასუხია და, ფეხებზე დაუკიდნია და იმ ქეციანი დიპლომით და მოკლული გულით რომ დაბრუნდა, საქმეზე ვერ იყო მუყაითად. დაბლაყუნობდა უაზროდ და უსაქმოდ, მარა მოხდა რევოლუცია და...

ქეთი. კაციკო და რევოლუცია?

ვანიკო. კაციკო? ყველაზე მეტს ეგ ყვიროდა. დაიწყო მიტინგობია და... კაციკომ იმ გოგოს ჟინი წინა მთავრობაზე იყარა -- იმის მამა, თუ ძმა ყოფილა რაცხა იქ, მთავრობაში.

ქეთი. და კაციკო იმას...

ვანიკო. ქვას ქვაზე არ ტოვებდა. ლაპარაკობდა და ლაპარაკობდა,... მოკიდა ახალმა მთავრობამ ხელი და...

ქეთი. კაციკოს?

ვანიკო. სახელი გამოიცვალა, გიორგი მქვიაო... მარა ჩვენთვის მაინც კაციკოა... ამ სოფელშია დაბადებული... თორემ იქ, ქალაქში, მთავრობაში ბატონი გიორგია!

ქეთი. ბატონო ვანიკო...

ვანიკო. აჰ, ბატონოს ნუ მეძახით, ღირექტორი კი არა ვარ, მაგ სიტყვებით რომ მომთაფლოთ.

ქეთი. წავალთ ჩვენ ვნახავთ რა ვარიეტეა ამნაირი!

ვანიკო. წადით, წადით, ეს მანქანა დღეს მაინც არ იქნება!

5.

ნიკა და ქეთი მაგიდას მისხდომიან. ისმის ბავშვის სიზმარივით მშვიდი და უშფოთველი, ხანაც მშფოთვარე მუსიკა.

ნიკა. გზაში ვისაუბროთ. ახლა ცეკვებს ვუყუროთ.

ქეთი. გზა... გზა აქ მთავრდება.

ნიკა. გისმენ ჩემო ქალბატონო, ყურადღებით ვარ (ქეთი ღუმს.) გისმენ.

ქეთი. ცოტა მაცალე! აი, ვუყუროთ ამ მოცეკვავე გოგო-ბიჭებს, ვსვათ შამპანური და...!

ნიკა. და...

ქეთი (მცირე პაუზის შემდეგ, ნიკას თვალს თვალში გაუყრის). ეს კონცერტიც

19.

დავამთავროთ.

ნიკა. (პაუზა.) ვერ გავიგე.

ქეთი. დღეს შენ იმდენ რამეს გაიგებ, რომ...

ნიკა (გათამაშებული შიშით). მე თქვენ მაშინებთ, ქალბატონო, მაგ იდუმალის თქვენის სიტყვებით. გისმენ. (ქეთი ღუმს) გისმენ, ყურადღებით გისმენ.

ქეთი (პაუზის შემდეგ). მე კი მაინც ველოდი... ამ დღეების განმავლობაში სულ ველოდი, რომ... გაგახსენდებოდი.

ნიკა (უნდა ვივარაუდოთ, რომ ეს თეატრალური პათეტიკა მღელვარების დასაფარავად უფრო სჭირდება, ვიდრე განწყობილების გადმოსაცემად). როგორ არა, როგორ არა, ჩემო კარგო!

ქეთი. სულ ვერ მიცანი? არ გაგახსენდი?

ნიკა. ო, მომიტევე, ძვირფასო ჩემო, თუმც, ნათელია: დანდობის ღირსი არა ვარ შენგან.

ქეთი. ნიკა!

ნიკა. არც სიყვარულის, არც ხვევნა-კოცნის, და რაც მთავარია...

ქეთი. ნუ მაიმუნობ!

ნიკა. რატომ გინდა, მაიმუნობა უწოდო ადამიანის თვალის გახელას, მე მხოლოდ ახლა, მხოლოდ ახლა მივხვდი რაოდენ ძვირფასი განძი ხარ...

ქეთი (სახეგაბრწყინებული აწყვეტინებს). მიცანი? მართლა გაგახსენდი?

ნიკა (კიდევ უფრო მეტი პათოსით). ან აქამდე როგორ ვერ მივხვდი, ალბათ, იმიტომ რომ ჭურში ვიჯექი და ლობიოს ვარჩევდი.

ქეთი. ნიკა, მართლა მიცანი?

ნიკა. როგორ არა, როგორ არა, ჩემო ქეთი, ახლა ყოველი გამახსენდა -- როგორ გვიყვარდა ჩვენ ერთმანეთი, როგორ გვიყვარდა!

ქეთი. ნიკა!

ნიკა. როგორ ველოდი, დაღამებას. დღისით, მზისითაც მეწადა მაგ შენი თმის მრუმე ღამეში...

ქეთი. დაღამებას?

ნიკა. მზის ამოსვლა კი შიშის ზარს მცემდა, რადგან ღებოდა ჟამი შენთან განშორებისა.

ქეთი (ახლალა მიხვდა, რომ ნიკა თამაშობს და თვალეში სიხარულის შუქი ჩაუქრა). მე კი მეგონა, რომ...

ნიკა (კვლავ განაგრძობს თამაშს). მახსოვდი კიდევ, ჩემო კარგო, როგორ მახსოვდი!

ქეთი. მე კი... მე კი... (ყოყმანობს, ვერ მოუხერხებია თქმა.)

ნიკა. შენ კი დაგავიწყდი... შენი გული სხვამ წარიტაცა.

ქეთი (თითქმის თავისთვის). მე თუ ვინმეს ცოლად წარმოვიდგენდი თავს, მხოლოდ შენს გვერდით.

ნიკა. როგორ მომწონხარ, რომ იცოდე, როგორ მომწონხარ, სწორედ იმის გამო, რომ შეგიძლია ათასი რამ გამოიგონო.

ქეთი. ეს შენთვისაა გამოგონება, ჩემთვის კი მთელი ცხოვრებაა!

ნიკა. რა სერიოზული ხარ, ქეთი, განა შეიძლება ადამიანი სერიოზული იყოს ასეთ ღლებში.

ქეთი. რამდენჯერ ვიყავი შენი ცოლი, მზრუნველი მეუღლე, რამდენჯერ ავად გამიხდი. სიცხიანი იწექი... გივლიდი.

ნიკა. არასოდეს არ მქონია სიცხე -- ყოველ დღით ცივი ტილოთი ვიხელ ტანს.

ქეთი. რა კარგი იყო ბაკურიანი... თხილამურებით სრიალი. შენ მასწავლე თხილამურებზე ღვომა.

ნიკა. ორ ღღეში ჩემსავით დასრიალებდი.

ქეთი. საღამოს კი ბარი... გვიან ღამემდე... შამპანურები...

ნიკა. ყოველ ღამე ვსვამდით. სიჭაბუკეში რომ ჭკუა გვქონდეს, არც კუჭის წყლული გაგვიჩნდება, არც წნევა შეგვაწუხებს...

ქეთი. იმ ღამეს შენს გვერდით ვიჯექი. შენ გიტარა აიღე და დაკვრა რომ დაიწყე, მე შემომცქეროდი -- მე მიმღეროდი....

ნიკა. ღამაში გოგოების ცქერა ნუ მომიშალოს ღმერთმა!

ქეთი. რა ბედნიერი ვიყავი -- ღამის ვიტირე, მაგრამ მეორე დღეს კოხტა გორიდან თხილამურებით რომ ვეშვებოდით, სამჯერ ჩამიქროლე, მერე საბაგიროსთან გვერდი-გვერდ ვიდექით, ზედაც არ შემომხედე.

ნიკა. ბაკურიანში შენ... ბაკურიანში შენ შემხვდი?

ქეთი (პაუზის შემდეგ მწარედ). მეორე ღამეს ისევ შამპანიურს სვამდით ბარში, მე რომ დამინახე, ისე წამოხტი, თითქოს მთელი დღე მეძებდი...

ნიკა (სულმოუთქმელად). როდის იყო ეს ამბავი?

ქეთი (თითქოს ოცნებამ გაიტაცა). თითქმის ოცი წელი გავიდა უკვე... ოცი წელი... პირველ კურსზე ვიყავი... ჩვიდმეტი წლის, სახლიდან პირველად გამიშვეს მარტო და... (შეყოვნდება.) უბედურებაა, როცა ადამიანი იმის მონად გადაიქცევი, რაც ასე გახსოვს... მითუმეტეს, თუ ქალი მხოლოდ ჩვიდმეტი წლისა ხარ და ის ბიჭი, ვინც იმ თოვლის მუსიკაში აკოცა, ზღაპრულ უფლისწულად წარმოიდგინა.

ნიკა (ყურადღებით შესცქერის. პაუზის შემდეგ) კი, მაგრამ... კოცნა რა შუაშია?

ქეთი. დამშვიდდი, ნიკა! შენ იმ ღამეს ისეთ კარგ სიტყვებს ამბობდი, რომ სამი ჭიქა შამპანური სულმოუთქმელად დავცალე.

ახლა გათამაშდება 20 წლის წინანდელი სცენა ისევე, ქეთი და ნიკა თბილ ქურქებს მოიხურავენ.

ბაკურიანი, ბარი, ვარიეტისაგან განსხვავებით აქ მუსიკა არც ისე ხშირად უკრავს.

ნიკა. სადღეგრძელო, დიდებული სადღეგრძელო! იმ ვარსკვლავებს გაუმარჯოთ, ჩვენს ცას რომ აბრწყინებენ, იმ მთვარეს გაუმარჯოს, ჩვენ რომ გვილიმის, იმ თოვლს გაუმარჯოს, მუსიკით რომ ავსებს სამყაროს. (მისი სიტყვებით მონუსხული ქეთი თვალს ვერ აშორებს) და იმ ანგელოსს გაუმარჯოს, მე რომ გაკვირვებული მისმენს!

ქეთი. არა, არ, მე არაფერი!

ნიკა. ვხვდები, ყველაფერს ვხვდები: ვარსკვლავებს, თოვლს და მთვარეს ერთად როგორ ხედავსო (ქეთის.) ასეა, ამ საღამოს შენ ხარ ჩემთან, ჩემს გვერდით და ვხვდავ. (სვამს.) რატომ არ სვამ?

ქეთი. არ მიყვარს.

ნიკა (გაკვირვებული). შამპანური არ გიყვარს? იცი, რას ნიშნავს შამპანურზე უარის თქმა?

ქეთი. არასოდეს დამიღვეია. არ შემიძლია!

ნიკა. თუ არ დაღვევ, ხმას აღარ გაგცემ.

ქეთი (ნელ-ნელა სვამს). აი! თავი ამტკივდება, მაგრამ...

ნიკა (ქეთის თმაზე ალერსით გადაუსვამს ხელს). იცი, ასე რატომ მომწონხარ? (ქეთი თავს უხმოდ გააჩნევს.) დედაჩემს მაგონებ -- მასავით სუფთა თვალები გაქვს. ახლა დედაჩემისა და შენს სადღეგრძელოს ერთად ვსვამ... ორივეს გაგიმარჯოთ! (სვამს).

ქეთი. მე დაღვევა არ შემიძლია.

ნიკა. თუ არ დალევ, ქუჩაში გვერდს ავივლი, ვითომ ვერ დაგინახე, ძალიან გინდა ქუჩაში ვერ გიცნო?

ქეთი (სვამს). აი!

ნიკა. ახლა კი ვიცეკვოთ!

ქეთი. ცეკვა არ ვიცი.

ნიკა. არც მე ვიცი, არც მიყვარს, მაგრამ შენთან ერთად მაინც ვიცეკვებ (ქეთის ხელს წაავლებს, საცეკვაოდ მიჰყავს).

ქეთი. უკვე გვიანია, წავალ.

ნიკა. მე ხომ გითხარი, რომ მომწონხარ. და ვინც მომწონს, იმას როგორ დავცილდები. არ გვინდა ცეკვა, გარეთ გავიდეთ, თოვლში ვიაროთ. დათო, ღია, ბიჭებო, ჩვენ თოვლში სასეინოდ მივდივართ.

ავანსცენა. მშვიდად და ხვავრიელად თოვს.

ქეთი. რა ლამაზად თოვს!

ნიკა. ლამაზად მაშინ თოვს, როცა სული მღერის, უამისოდ ეგ ყველაფერი ცივი წყალია. ყური მიუგდე თოვლის მუსიკას. ახლოს მოიწი! (მიიზიდავს, კოცნის)

ქეთი. ღია და დათო დაგეარგეთ, წავალ!

ნიკა. არა, ცოტაც მოიცადე, თორემ საღამომდე ვეღარ გნახავ. (ქეთის მოიზიდავს უფრო ხანგრძლივად, მეტი ვნებით კოცნის).

ქეთი. წავალ, რა...

ავანსცენაზე შუქი ქრება.ორივენი მთიანი სოფლის კაფეს უბრუნდებიან.

„წავალ“!, „წავალ“! -- ვამბობდი და არ მივდიოდი. შენ კი მკოცნიდი და მკოცნიდი. მე მინდოდა, კიდევ, კიდევ გეკოცნა. დავდიოდი თოვლში და შენ მიკოცნიდი ლოყას, ტუჩებს, ყელს... თოვლის საუფლოში. ასე შევხვდით მხურვალე განთიადს.ღმერთო, ასე რატომ გაქრა ის ღამე, ასე რატომ დაიკარგა. რა ბედნიერი ვიყავი...ჩემი ერთადერთი ბედნიერი ღამე!სიგარეტი გაქვს?

ნიკა. მე ხომ არ ვეწევი.

ქეთი. საღამოს აღარ გამოჩნდი -- არც სასტუმროში, არც ბარში... აღარც დათო... სად არ გეძებდი... თითქოს იმიტომ გაჩნდი ქვეყნად, რომ ჩემთვის ერთი ღამის სიხარული მოგენიჭებინა, მხოლოდ ერთი ღამის...

გოგი (შემოდის. ერთ ხელში შამპანურები უჭირავს, მეორეში -- დიდი კოლოფი).

ახლადდაქორწინებულებს ჩემი საღამო და გამარჯვება! მინდა გადღეგრძელოთ.

იბედნიერეთ, უკვე ბედნიერი ხართ იმით, რომ ერთმანეთი გიყვართ. (ნიკა

ირონიულად იღიმის. ქეთიზე) მე ვიცი, ეს უსიყვარულოდ არავის გაჰყვებოდა -- ვინც არ უყვარს, იმასთან კლდესავით ცივია. ხომ ასეა, ქეთი?

ნიკა (ირონიულად). ჭეშმარიტებას ბრძანებთ, სავსებით მართალი ხართ.

გოგი. თუმცა, თუმცა, ჩემო მეგობრებო, უნდა გითხრათ,

ქეთი (გაღიზიანებული). ეგ სიბრძნე ვინ ჩაგაგონა!

გოგი (ღიმილით). ცხოვრებამ. სიყვარული სევდაა, კაეშანია..

ქეთი. ცუდი ცხოვრება გქონია. სიყვარული ყველაზე ნათელი...

გოგი (აწყვეტივნებს). კარგი რა, კარგი რა! წიგნების ენით ნუ მელაპარაკები.

ცხოვრებაზე მითხარი რამე... (ჭიქებს შეავსებს.): მინდა, ცხოვრებისგან გალახული იმ კაცის სადღეგრძელო ვთქვა, ვინც წუთისოფელს ებრძოდა და ფეხზე წამოდგომა უნდოდა. ღმერთმა თავის თავთან დაბრუნების ძალა მისცა! მაგრამ ერთი ღამის სიცივე მაინც მთელი ცხოვრება მოჰყვება.

ქეთი (თითქმის თავისთვის). ერთი ღამე... ერთი ღამის სხივი.

გოგი (განაგრძობს დაწყებულ ფრაზას). სიყვარულის გამო ჩაიჩოქა, წაიქცა

კიდევ, მაგრამ მაინც... იმ საღამოს ჩვეულებრივად იდგა პანთეონთან... ის გოგო კი (ქეთის შესცქერის.) ის გოგო თავაწეული, ამაყად მიაპობდა ქუჩას, სათვალღიანი ბიჭი მისდევდა... (პაუზა.) ჰო, სათვალღიანი ბიჭი მოსვენებას არ აძლევდა. გოგო შეჩერდებოდა, სათვალღიანს ორიოდ სიტყვას მიუგდებდა და ბრაზით განაგრძობდა გზას. ბიჭი კიდევ გზას მოუჭრიდა, რაღაცას ჩასძახოდა. და როდესაც სათვალღიანმა მკლავში ჩაავლო ხელი და თავისკენ მოიზიდა, ბიჭი სათვალღიანს ეძგერა -- დაიცვა გოგო, რომელიც მისთვის... პანთეონთან ყოველ დღე იმიტომ იდგა, გოგო რომ დაენახა... სათვალღიანს ეძგერა და იმ გოგოს ყვირილი რომ არა, შესაძლოა, მიეხრჩო კიდევ... გოგო მუშტებს ბეჭებში უშენდა და ყვიროდა: „ვირო, ხეპრე, ოყროყო, რა გინდა მაგისგან, ხელი გაუშვი!“ იმ გოგოს გაწულმა სილამ (სახეზე ხელს მოისმევს.) მერე იმ სათვალღიანმაც ურტყა, მაგრამ იმას არც გაუგია, რადგან გოგოს მრისხანებით აღსავსე მზერა ედგა თვალწინ (ღვინოს მოსვამს.) მერე იმ გოგომ ბიჭის სათვალღე მონახა გაუწმინდა, ქუდი დაუფერთხა, პალტო გაუსწორა და... ნელ-ნელა აუყვნენ ქუჩას.

ქეთიმ კარგა ხანია თავი დახარა. თითქოს ჩვენც ვგრძნობთ, როგორ ეწვის ყურები, ნიკა დაჟინებით მისჩერებია ქეთის.

ნიკა. სიგარეტი ხომ არ გექნებათ? (გოგი სიგარეტს უხმოდ დასდებს მაგიდაზე. მერე დიდ ყუთს გახსნის, თოჯინას ქალაღღს შემოხსნის. ეს არის ქალი-თოჯინა რომელსაც მოკრივის ხელთათმანი უკეთია და ვიღაცას მუშტებს უღერებს). ეს რა არის?

გოგი. საქორწინო საჩუქარი! ღმერთმა ქნას, ბედნიერი იყოთ.

ნიკა (ჭიქას შეავსებს). მინდა გაღღერებლოთ...

გოგი. არა, არა, არ არის საჭირო! (მიღის. ნიკა სიგარეტს მოუკიდებს. ერთ ნაფაზს დაარტყამს და საფერულეში ჩაჭყლიტავს).

ქეთი. ბაკურიანში კიდევ ერთი კვირა დავრჩი. საღ არ დაგეძებდი (პაუზა.) ის გოგონა სულ არ არსებობდა შენთვის?

ნიკა (მცირე პაუზის შემდეგ). მეც დაგეძებდი. იქ ბაკურიანში არა... თბილისში გეძებდი -- ხშირად ვიდექი რუსთაველზე, მე და დათოს მორიგეობა გვქონდა, ისიც გეძებდა, მაგრამ შენ არ ჩანდი. მე ხომ არ ვიცოდი, საღ სწავლობდი -- რომელ ინსტიტუტში. არც გვარი ვიცოდი შენი. აი, ეგ მზერა მღევდა. დედაჩემის თვალები. დედაჩემი რომ გარდაიცვალა, მას შემდეგ ინსტიტუტებშიც კი დაგეძებდი... მე და ზურა იქაც ვმორიგეობდით. ჯავახიშვილის უნივერსიტეტი... ილიაუნი... შენ კი არ სჩანდი... მერე შენი პოვნის იმედი დავკარგე... და ჯიპაში შენს მაგიერ ვიპოვე მერი, რომელიც შემდეგ ჩემი მეუღლე გახდა.

ქეთი გამოღის, ცხოვრების მოწყობაში მაინც დაგეხმარე.

ნიკა. კი, მერე ეს ამბავი სიცხლის გუნებაზე გვაყენებდა.

ქეთი. მე კი... იმ ღამეს ის კოცნა რაღაცის ნიშნად მივიღე... თითქოს კოცნით მითხარი აი, იმ კოშკში შედი და მელოდეო. კოშკში ჩამკეტე, გასაღები ჯიბეში ჩაიდე და ქარსა, თუ ნიავს გაჭყევი. დიდხანს გელოდე იმ კოშკში, სულ იქ ვიყავ... სხვა არც მიძებნია. გოგოები თხოვდებოდნენ, უჩნდებოდათ შვილები... იმ ბავშვებს ვეალერსებოდი და ვფიქრობდი, მალე ისიც გამოჩნდება და ჩვენი შვილები გაგვიჩნდება, ისინიც ასე საყვარლები იქნებიან-მეთქი. რა სულელი ვიყავი! ხომ ვიყავი სულელი?

ნიკა. აბა, რა გითხრა... (მხრებს აიჩეჩავს.) ილუზიით ცხოვრება... დამლუპველია. დამლუპველია ქეთი!

ქეთი. ეგ მაშინაც კარგად მესმოდა, მაგრამ ვერ შევძელი... ვერ დაგივიწყე, ვერაფრით ვერ დაგაღწიე თავი... შენი კოცნა ის ბოქლომი გამოდგა, რომლის

23.

გახსნა, უშენოდ ვერ შევძელი, დამტვრევა კი არ მეწადა. მერე კი ის ბავშვები სკოლაში წავიდნენ, ყმაწვილებად იქცნენ. იყვნენ ბიჭები, განა არ იყვნენ, პაემნებიც მქონდა. ერთ-ერთი მათგანი აი, იმ დათვმა მიტყეპა, ახლა აქ რომ იჯდა. ვხვდებოდი, მაგრამ იმ თოვლიან ღამეს ვერა და ვერ დაგაღწიე თავი. განა, შეიძლება ადამიანმა ერთი ღამის სიხარულით მთელი ცხოვრება... (პაუზა.) მერე ეს პაემნებიც იშვიათობა გახდა... მიავიწყდათ გოგო, რომელსაც ცხოვრება სწყურია... სიცარიელეში, მარტოობაში მედგა ფეხი... ამასწინათ კი დისშვილის შარვალს ვაუთობდი... შარვალს გაზეთი დავაფინე და... ღმერთო, რამდენს გეძებდი, როგორ გნატრობდი და თურმე სახეზე უთო... ღამის სახე დაგიწვი... უთო შენს თვალებს რომ დავადე, ღამის გული შემიწუხდა... იმ საღამოს კი „კურიერში“ გნახე.

ნიკა. მე -- „კურიერში“?

ქეთი. თქვენი საავადმყოფოს კოლექტივი შენობის გაყიდვას აპროტესტებდა... წინა ხელისუფლებამ საიდუმლოდ არაბებს მიყიდაო, იმათ კი სასტუმროს გახსნა სწადიათო.

ნიკა. კი, იყო ასეთი რამ... გაგვიყიდეს, მაგრამ...

ქეთი. საავადმყოფოში მოვედი. მოვედი ისე, როგორც მლოცველი შედის ეკლესიაში. ვესტიბულში ვიდექი. ათ წუთში ჩამოხვედი. შემომხედე კიდევ, მომეჩვენა, რომ გამიღიმე. გული გადამეხსნა: მეძებდა და როგორც იქნა, მიპოვა-მეთქი. მაგრამ... შენ თურმე სხვას გაუღიმე და მასთან ერთად მანქანაში ჩაჯექი.

ნიკა. ალბათ, მერი... ისიც ჩვენს საავადმყოფოში მუშაობს.

ქეთი (სიგარეტს აიღებს, გააბოლებს). მანამდე სულ ჩემთან იყავი, იმ დღეს კი შიში დამეუფლა,.... გკარგავდი... საავადმყოფოდან ისე ვბრუნდებოდი, როგორც წვიმაში, ქარში გაგდებული ლეკვი.

ნიკა. მაპატიე, გაგაწამე... რას ვიფიქრებდი... მაგრამ ეს არ არის მთავარი -- დღეს ასეთი რამ არ ხდება... დღეს სხვანაირად ვცხოვრობთ. ის დრო წავიდა, გაქრა...

ქეთი. მერედა, რატომ არ ხდება, ნიკა, რატომ ვკარგავთ ერთგულების და ლოდინის ნიჭს?

ნიკა. როგორ შეიძლება... ერთი საღამოს კოცნაობა ასეთი რა გახდა!

ქეთი. არა, არა, ასე ნუ იტყვი! (ერთხანს უხმოდ შესცქერის. მის თვალებში თანაგრძნობაც გამოსჭვივის, საყვედურიც.) ვიცი, რომ რალაც უნდა შეგინდო, გაპატიო, მაგრამ რა? არ ვიცი, სახელი ვერ მოვუნახე – ის, რომ ჩემთვის ასეთი ახლობელი გახდი? ეს ხომ შენი ბრალი არ არის, ის, რომ ის ერთი ღამე მეხსიერებიდან ვერ ამოვიგდე? არც ეს არის შენი ბრალი... (პაუზა.) მაგრამ ჩვენ ხომ ადამიანები ვართ... და რადგან ადამიანები ვართ, ის ერთი ღამეც რატომ უნდა გამქრალიყო, რისთვის?

ნიკა (საუბრის თემის შეცვლა სურს. რაც უცებ ენაზე მოადგა ის თქვა, მეტი ვერაფერი მოიფიქრა) აქ, ზღვაზე, დასასვენებლად დიდი ხანია ჩამოხვედი??

ქეთი. აი, ეს არის მთავარი! დადგმული სიყვარულის ღამეები! ისე მოვაწყე, როგორც მოვახერხე, ძალიან კი გამიჭირდა.

ნიკა (დაძაბული შესცქერის ქეთის, ამიტომ როგორც კი ქეთი შეჩერდება, მყისვე შესძახებს). გამაგებინე!

ქეთი. როგორც ამბობენ, ყოველი სვლა გაანგარიშებული მქონდა, მაგრამ ჯერ იყო და შენ ჩანდი ქალთმოძულე.

ნიკა. მაგის დრო ვიღას აქვს.

ქეთი. მერე კიდევ ბატონ სანდროს სტუმრობამ ლამის ყველაფერი ამირია.

ვხედავთ, ნიკას თუ როგორ გაუფართოვდა მზერა, როგორ გაოცებული შეჰყურებს ქეთის. ქეთიმ კი შამპანური დაისხა და რამდენიმე ყლუპი დალია.

24.

გეტყვი, ყველაფერს გეტყვი – აქ ზღვაზე, ამ სასტუმროში შენ მომიყვანე.

ნიკა. მე?

ქეთი. მარტო დავრჩი, ნიკა, სულ მარტო. მხოლოდ ანუკის ბავშვების მოვლა იქცა ჩემი ცხოვრების მთავარ საქმედ. ანუკი ჩემი დაა... ქიმიურ ლაბორატორიაში მუშაობა კი... აღარ შემიძლია, ყელში ამომივიდა ეს კოლბები, სინჯარები, ანალიზები... ქალი ბავშვებს უნდა უვლიდეს, შვილებს უნდა ზრდიდეს. ქალის ბედნიერება სწორედ ეს არის... მარტოობა არსებობაა – ერთი გასაწყლებული, გასაცოდავებული არსებობა! ვიღაცასთან უნდა მიხვიდე, ვიღაც უნდა იდგეს შენს გვერდით, ვიღაც უნდა გელოდებოდეს და სწუნდეს შენი დაგვიანების გამო. (პაუზა.) შენ არ იცი, ვერც ვერასოდეს მიხვდები, თუ რა არის მარტოობა... მითუმეტეს, როცა ირგვლივ ამდენი ხალხია... უამრავი ხალხი ირევა ირგვლივ, მაგრამ... (კვლავ რამდენიმე ყლუპი დალია.) მაგრამ მაინც მარტო ხარ (ღუმილი.) და მე გადავწყვიტე... ისეთი რამ გადავწყვიტე, რაც... (ღუმილი. ერთხანს უხმოდ შესცქერის ნიკას.) რაზეც ძალიან დიდხანს ვფიქრობდი. ქალმა უნდა იფიქროს ამაზე, მითუმეტეს, როცა ოცდათხუთმეტს გადასცილდება.

ნიკა (ხმაში მღელვარება დაეტყო, მაგრამ მაინც ალერსით) რა გადაწყვიტე, ქეთი? რა გადაწყვიტე-მეთქი!

ღუმილი

ქეთი (ნიკას მღელვარებამ ღიმილი მოჰკვარა). გადავწყვიტე, რომ... მას შემდეგ, რაც შანსონეტკა გავხდი...

ნიკა. რა გახდი?

ქეთი. შანსონეტკა.

ნიკა. აბა, ქიმიკოსი ვარო.

ქეთი. არ იცი?

ნიკა. შანსონეტკა? ვიცი, მაგრამ შენ...

ქეთი (აწყვეტინებს.) არ გცოდნია. შანსონეტკებს ეძახიან ქალებს, რომლებმაც გათხოვების შანსი დაკარგეს.

ნიკა (ამ ხუმრობას წაუყრუა, მას სულ სხვა რამ აინტერესებს.) მერე?

ქეთი. მე დიდხანს ვფიქრობდი... ყველაფერი უნდა გააკეთო იმისათვის, რომ ცხოვრებამ უაზროდ არ ჩაიაროს...

ნიკა (სასოწარკვეთილი). და... და შენ გადაწყვიტე შვილი გაიჩინო? გინდა უქმროდ გყავდეს შვილი? (ქეთი ღუმს, ნერვიულად.) გამაგებინე, ქეთი!

ქეთი (ყრუდ). ჰო ასეა!

ნიკა. კი, მაგრამ... (ენა ებმის).

ქეთი. რა? რა მაგრამ...

ნიკა. არ გეშინია?

ქეთი. რატომ, რისი უნდა მეშინოდეს?

ნიკა. ხალხის, ადამიანების, ნაცნობების, ნათესავების დამცინავი ღიმილის. ათასი რამის...ჩვენ ხომ საქართველოში ვცხოვრობთ!

ქეთი (კატეგორიულად). არა!

ნიკა (დაბნეული უმწეო). შენ ხომ იცი, შენ ალბათ, გეცოდინება... უნდა იცოდე, რომ მე ცოლი მყავს... ცოლი და ორი შვილი.

ქეთი. ვერ გამიგე... მინდა ჩემს ცხოვრებას აზრი ჰქონდეს... მიზანი...

ნიკა (იფეთქებს). ეგ გავიგე, მაგრამ მე რა შუაში ვარ!..

ქეთი. თუ მე შვილს გავაჩენდი, ამ ადამიანისაგან უნდა ყოფილიყო, ვინც... ქალი შენ გააღვიძე ჩემში და პირველი მამაკაცი შენ უნდა ყოფილიყავ... (ნიკა წამოდგება, იქნებ, წამოხტება კიდეც, რადგან ერთ ადგილზე ვერ ისვენებს.) ნუ

25.

ლეღავ, ეს შენ არაფერს არ გავალებს... როგორ გამიჭირდა ეს თამაში... მაგრამ სხვა გზა არ მქონდა... მეც ვითამაშე... ვითამაშე...

ნიკა. რა უფლებით... რას ჰგავს ეს! (გალიაში მომწვედელივით გრძნობს თავს). თუ ასე იცოდი, ყველაფერი, ისიც იცოდი, რომ ორი შვილი მყავს... რატომ ჩამაგდე ასეთ დღეში!

ქეთი. იმიტომ რომ შენ ჩემთვის... ვერ დაგივიწყე... მუდამ ჩემთან ხარ...

ნიკა. რა სიყვარულობანას მეთამაშები! ბავშვის გაკეთებას, რა სიყვარული უნდა. ბავშვი ყოველი მუტრუკისგან შეიძლება გააჩინო.

ქეთი. არა, უსიყვარულოდ გაჩენილი ადამიანის ცხოვრება უღაზათოა. ფოთლებდაცვენის ხეებსა ჰგავს -- სიყვარულის მადლი აკლია. მე კი მინდა ჩემი შვილი...

ნიკა (აწყვეტინებს). იყოს, როგორც გინდა, ისეთი იყოს, ოღონდ მე რა შუაში ვარ... რა კავშირი მაქვს შენს სურვილებთან!.. რა სიყვარულზე მელაპარაკები... კოცნას სიყვარულთან რა კავშირი აქვს. გაკოცე და მორჩა, რამდენი გოგოსთვის მიკოცნია, რამდენთან...

ქეთი. (ღიმილით). დამშვიდდი, ნიკა, მე ახლა წავალ და ჩვენ არასოდეს არასოდეს არ შევხვდებით ერთმანეთს. აი, ასე შეიკრა წრე -- ყველაფერი დაიწყო ბაკურიანის ბარში, როცა ასე კარგად მიმღეროდი და უკრავდი გიტარას და დამთავრდა აქ, ამ სოფელში. რა ბედნიერი ვიყავი იმ საღამოს -- შენი გიტარის ჩემს მხარზე შეხება, მათრთოლებდა...

ნიკა (აწყვეტინებს). რა გამომიჭედე ყურები ამ გიტარით! ორჯერ მიხსენე, როდის იყო გიტარას ვუკრავდი!

ქეთი. პირველ საღამოს – ბარში, მეორე საღამოსაც.

ნიკა. მე? მე გიტარას ვუკრავდი?

ქეთი. ის საღამო არ გახსოვს?

ნიკა. ძალიან კარგად მახსოვს, შენც მახსოვხარ... ისეთი მსხვილი ნაწნავები გქონდა, ვინ არ დაგიმახსოვრებდა. გიტარა? არასოდეს მჭერია ხელში!

ქეთი. გიტარა როგორ არ გეჭირა... მღეროდი...

ნიკა. არასოდეს! და საერთოდ, სიმღერაზეც ვერა ვარ კარგად. ძმაკაცებში სიმღერას რომ დავიწყებ, ყურებზე ხელს იფარებენ... მე უბრალოდ მაგ მსხვილი ნაწნავების გამო...

ქეთი (უღონოდ, თვალეში სხივიამქრალი). რა მსხვილ ნაწნავზე მელაპარაკები...

ნიკა. მაჯისსიმსხო ნაწნავები...

ქეთი. მერედა, სად იყო ეგ ნაწნავები?

ნიკა. ორივე მკერდზე გქონდა გადმოყრილი... დედაჩემის ქალიშვილობის სურათი მაქვს. ორი ნაწნავი, აი, ასე... თვალებიც მისი გქონდა, თვალების ფერი შეგცვლია... ძალიან მაგონებდი დედაჩემს. სწორედ მაგ ნაწნავების გამო გეძებდი...

ქეთი (უცნაური, გმინვისმაგვარი ხმით). ორი მსხვილი ნაწნავი?

ნიკა. იმ სახლს, სადაც ბიჭებმა ბაკურიანში ოთახი დავიქირავეთ, დიდი ყორე ერტყა. მეორე დილას, ვიდრე სათხილამუროდ წავიდოდით და ფეხს მოვიტეხდი, იმ კედელზე ნახშირით დაგხატე. ყინვაში ვიდექი და გხატავდი. აი, იმ ნაწნავების გამო გხატავდი, ძალიან მომწონდა. ქვეშ კი შენი სახელი მივაწერე: ნიკა... (გაოცებული ახედავს ქეთის) კი, მაგრამ... ეს რა საჭირო იყო... სხვა სახელი რატომ მითხარი? (ხანგრძლივი პაუზის განმავლობაში დაჟინებით შესცქერის) შენ ხომ... შენ ხომ...

ქეთი (ცრემლი აწვება). რა სახელი... რას ამბობ!...

ნიკა. შენ ხომ სხვა სახელი გქვია... (იგონებს, მეხსიერებას დაძაბავს.) შენ ქეთი კი არა, ეკა, ეკა გქვია... თითქოს ვხედავ კიდევ ჩემს დახატულ ნაწნავებიან გოგოს...

26.

მაშინ ინგლისურს ვსწავლობდი და ორივე სახელი ინგლისურად დავწერე:

იკა= კა.

ქეთი. გაჩუმიდი, გაჩუმიდი, ნულარაფერს იტყვი!

ნიკა. (ქეთის თვალებზე მოწოლილი ცრემლი ახლავს შეამჩნია) რა... რა...

ქეთი. მე არასოდეს, არასოდეს არ მქონია მსხვილი, მაჯისსიმსხო ნაწნავები, დაბადებიდან ქეთი მქვია... არასოდეს ვყოფილვარ ეკა!

ნიკა (კმაყოფილია). და შენ გინდა თქვა, რომ...

ქეთი (ნერვიულად). რატომ, რისთვის? ასე რატომ უნდა მომხდარიყო: შენ ის არა ხარ, ვისაც მე ვეძებდი, მე ის არა ვარ, ვინც დედას გაგონებდა და მოგწონდა. ის სანდროც ნუმიზმატიკოსი კი არა... შენ აქ სულ სხვა საქმეებისათვის ხარ ჩამოსული...

ნიკა. აბა, რა ვქნათ, ექიმის ხელფასი...

ქეთი. ყოფილიყავი... რა იქნებოდა, ოციოდე წუთით დარჩენილიყავი იმ ნიკად... რა მოხდებოდა... მე ხომ არაფერს გთხოვდი.

ნიკა. ადამიანს ის მაინც უნდა ჰკითხო, მამობა უნდა თუ არა.

გოგი (შემოდის, ჯიქურ მიადგება მაგიდას). ძალიან კარგად იცოდი, რაც იყავი ჩემთვის. მაინც დამცინოდი. შენ და შენი დაქალები მამასხარავებდით. ჯერ სახელის გამო: კაციაო, კაციკოო, კაცუკაო, კაცუნაო... (ხაზვასმით.) კაცუნაო. ამ სახელმა ისე გამაწამა, მამაჩემს ლამის საფლავში ჩავძახო საყვედური... მერე რა მსუქანი ხარო... ოფლი რატომ გდისო... ყველაფერი, რაც მე მქონდა, დასაცინი გახდა, მერე დაცინვაც მოგბეზრდა. მე უკვე აღარ ვარსებობდი შენთვის. არც ქუჩაში, არც... არსად არ მამჩნევდი. აღარც სახელი, აღარც სოფლელობა გართობდა ჩემი, აღარც სიმსუქნე... მე კი ნაღველს, ვარამს გულში ვიკლავდი, და გელოდი, ქუჩის თავში გელოდი მხოლოდ იმისთვის, რომ დამენახე, თვალი შემეველო... სწორედ მაშინ გამიჩნდა შურისძიების სურვილი. შენმა უარყოფამ დიდი ძალა გააღვიძა ჩემში... სოფელს დავუბრუნდი... გადავწყვიტე, ისეთი რამ გამეკეთებინა, რომ შენ გაკვრივების შეძახილი აღმოგხდებოდა და გეთქვა, ეს კაცუნა ნამდვილი კაცი ყოფილაო. გახდომა? ცხოვრების წესის გამოცვლამ სახელის გამოცვლის უფლებაც მომცა, მაგრამ ვგრძნობდი, რაღაც მთავარი, დიდი უნდა გამეკეთებინა და ბოლოს მოვიფიქრე – უნდა გავმდიდრებულიყავი... მდიდარი კაცი უნდა გავმხდარიყავი. უნდა გავმხდარიყავი ისეთი, როგორც სხვები არიან...

დავმსგავსებოდი ათასებს, ათი ათასებს და ჩემი ლალი ცხოვრება ისე ამეფრიალებინა შენს თვალწინ, როგორც წითელ ქსოვილს აუფრიალებენ გონებადაბინდულ ხარს. რას არ ვშვრებოდი – უნამუსობას ჩავდიოდი, გაჭირვებულსაც ვაჭერდი წიხლს და ამ დროს სულ შენი დამცინავი მზერა მედგა თვალწინ -- თითქოს ჩემი სისასტიკის და დაუნდობლობის შთაგონება იყავი. (შეჩერდება, ჰაერს ხარბად შეისუნთქავს.) რაღაცას მივალწიე, რაღაც მოვახერხე. შენი ჯიბრით, შენს ჯინაზე ვაკეთებდი ყველაფერს. როცა საკუთარ თავთან მარტო დავრჩებოდი, იმას წარმოვიდგენდი, თუ როგორ აგიფრ-იალებდი თვალწინ ჩემს სიმდიდრეს და როგორ მოგიკლავდი გულს... მაგრამ რა... დღეს გნახე და თითქოს არც არაფერი ყოფილა, თითქოს წლებიც არ გასულა, მე ისევ იქ ვდგევარ პანთეონთან, რომ თვალი შეგავლო, შენ სილა გამაწანი და ახლა იმ ბიჭთან ერთად მიუყვები ქუჩას. (პაუზა.) თურმე იმ მთავარს ვერაფერი ვერ აგინაზღაურებს... ვერაფერი! უარყოფილ კაცს მუდამ თან სდევს დამცინავი მზერა და აბრეცილი ტუჩების სუსხი... სიმშვიდეს ვერსად ვერ იპოვის... მუდამ განიცდის იმის დანაკლისს, რაც მაშინ დაკარგა. რას ველოდი და რა შემრჩა ხელთ? როგორ მინდოდა ჩემთან შეხვედრის შემდეგ ცრემლი გდენოდა და როგორ დამთავრდა ყველაფერი! შენ ჩემს სოფელში ჩამოსველი საქორწინო

27.

მოგზაურობაში და მნახე ისეთი, როგორიც არ უნდა ვიყო და როგორიც გამხადე, შენ გამხადე ასეთი...

ნიკა. ტყუილია!

გოგი. ეგ შენი საქორწინო მოგზაურობა თითქოს ეკრანი გახდა ჩემთვის, საბოლოოდ დავრწმუნდი, რომ ტყუილად ვეხლებოდი კედელს.

ნიკა. ტყუილია-მეთქი, არ გესმის?

გოგი. არ არის ტყუილი! უარყოფილ კაცში ან ცხოველური ძალა იბუდებს, ან მორჩილი ხდება. მე ძალა გამიჩნდა, აი, ამან შემადლებინა.

ქეთი (ნიკას.) ნიკა, რა გინდა?

ნიკა. ყველაფერი, ყველაფერი ტყუილია!

ქეთი (დაძაბული, ნერვიულად.) ნიკა!

გოგი. მაცალე, რა, სიძე ბატონო, მაცალე!

ნიკა. არ არსებობს არავითარი საქორწინო მოგზაურობა, არ არსებობს არავითარი ცოლ-ქმრობა, ეს ყველაფერი თამაშია, თამაში! ჩვენ უბრალოდ გავითამაშეთ.

გოგი (უმწეოდ მიმოიხედავს). რა გაითამაშეთ?

ნიკა. ცოლ-ქმრობა გავითამაშეთ. ისე... ქეთის სჭიროდა.

გოგი. ისევ დაცინვა, ისევ გამასხარავება? ქეთი!

ნიკა. ეს თამაშიც ქეთიმ წამოიწყო.

გოგი. ქეთის ასეთი თამაში არასოდეს არ უყვარდა.

ნიკა. შეუყვარდა, ცხოვრებამ დაანახა, რომ საჭიროა.

ქეთი (წამოდგება). მე უნდა წავიდე.

გოგი (მხარზე ხელს დაადებს). დაჯექი! (ქეთი მორჩილად დაჯდება). სად მიდიხარ?

ქეთი. თბილისში, რამდენიმე დღით ვიყავი ჩამოსული.

ნიკა. ეს კონცერტი უნდა ჩაეტარებინა, მერე აქედან თავისი მომავალი ცხოვრების გარანტი უნდა წაეღო და მიაქვს.

ქეთი (ბრაზით.) მაგრამ პარტნიორში შევცდი, არ გამიმართლა!

გოგი. გამაგებინეთ, რა ხდება?

დუმილი. ხმდაბლა, თითქმის თავისთვის.

ასე როგორ შევიცვალენით – შენ შენ აღარ ხარ, მე მე აღარა ვარ... ყველაფერი გაქრა. მთელი ცხოვრება შენი სახე მედგა თვალწინ, ქანცისგამოლევაამდე იმიტომ გავრბოდი, რომ შენი თვალები მომდევდნენ: შენი გამჭირდავი მზერა, დამცინავი ღიმილი, უარყოფელი მოძრაობა. ყველაფერი, ყველაფერი, რასაც შენ წარმოადგენ, რასაც შენი სახელი ჰქვია, ჩემი ცხოვრების ღოპინგი იყო და შენც აღარა ხარ? ესეც აღარ არის?

ვანიკო (შემოდის სახეებარწყინებული). კაი გამარჯობათ თქვენი კიდევ ერთხელ! რას შვრები, სიძე ბატონო, ხო დაგიტკბა ცხოვრება, მოვედი აგერ და არაფერი გლახა არ ყოფილა ეს „ვარაუტე“! რა მოხდა მერე – დარბიან ეს გოგო-ბიჭები ზეთ-დაბლა და ცეკვავან. მომეწონა, თვალში გამოიხედავ კაცი, მარა ასე ძვირი რომაა? ნამეტანი ძვირი გახდა ყოლიფერი, ნამეტანი! გაგონილა? ერთი ჭიქა ღვინო ღირს ის ფასი, რაც ბოთლი ღირდა! აჰ, ჩემი „შპაკლი“ ამას ვერ შესწვდება. რატომ ხართ ასე მოწყენილები, რა იყო? ქეთი, ცუდად ხო არ ხარ, შვილო!

სანდრო (შემოდის, მხიარული, ბედნიერი კაცის იერი დასდევს). მივესალმები ამ ჩინებულ საზოგადოებას, ეს რა ტუჩზე საკოცნელი ხალხი შეკრებილა! ბატონი გიორგიც აქ ყოფილა, ჩვენი ერთგული მეგობარი!.. ხალხს უთქვამს: ახლად შეუღლებულთა პატივისცემა ღმერთსაც უხარიაო. კარგია რომ ამათთან ხარ, ჩემო გოგი, კარგი!.. მართალია, რომ ამბობენ, ივანიშვილს ჩვენი პროკურორი

28.

თბილისში მიჰყავსო? შენ ყველაფერი იცი და ესეც გეცოდინება, ვინ მოჰყავთ?! როგორი კაცია? ჩვენ ხომ არ დაგვიწყებს რქენას. ხმა გამეცი, შე კაცო, რა მუნჯივით ზიხარ... დავიჯერო, ჩვენ დაგვეტაკება?

გოგი. ერთი იმის დედაც!

სანდრო. აგაშენა ღმერთმა, ჩვენც ის გვინდა, თუ კაი კაცია (ნიკას.) დღეს მიდიხართ თურმე და... ძალიან მომეწონა, კარგი სამაჯურები გამოუშვიათ თქვენს ბიჭებს, ფეთლებიან ტურისტები, აშენდნენ ახალაიები... იმედი მაქვს, არც ჩვენ დაგვივიწყებთ... (ქეთის.) ნუ დაგვემღურებით, ჩემო თამრიკო... (მიხვდება, რომ სახელი შეეშალა. შეყოვნდება.) ქეთი! იქნებ, ვერც გეცით საკადრისი პატივი, მაგრამ ჩვენი სოფელი მაინც დაუვიწყარი იქნება თქვენთვის. თაფლობის დღეები გაატარეთ აქ და მეც მინდა რაღაც ნიშანი დავადლო ამ საქმეს და აგერ ეს მცირე ძღვენი... პატარა საჩუქარი. (მაგიდაზე კოლოფს დასდებს.)

ქეთი, ნიკა, გოგიც გარინდებული სხედან, თავის ფიქრებში ჩაფლულან.

ვანიკო იყურება დაეჭვებული, გაფაციცებული.

მშვიდობაში იხმარეთ! ბედნიერი იყოს თქვენი ცხოვრება. ტკბილად შეაბერდით ერთმანეთს, მჯერა, ასეც იქნება, ძალიან გიყვართ ერთიმეორე და ამიტომ... აბა, თქვენ იცით. ჩემო ნიკა, იმედი მაქვს, არ დამივიწყებთ!

ქეთი (გოგის, ნიკას, კოტეს, ვანიკოს მზერას გაუსწორებს.) ჩემი წასვლის დროც მოვიდა. კარგად იყავით! ნიკა, შიში ნურაფრის გექნება, შენ ხიფათი არ გელის... ასე მგონია, მაინც გამარჯვებული მივდივარ... ის გავაკეთე, რაც მეწადა... (გოგის.) კაციკო!.. (პაუზა.) რატოა კაციკო ცუდი სახელი... რას ერჩი მამაშენს... სადგურამდე გამაცილებ? გამაცილე სადგურამდე! (წამოდება, მიდის. გოგი მიყვება).

ნიკა (მზერას გააყოლებს, თითქმის თავისთვის). აბა, რა, სხვაგვარად არც

შეიძლებოდა -- ბაკურიანში ერთი კარგი საღამოს გამო, ოჯახს ხომ არ ავირევდი.

ვანიკო (იქნებ, გლეხურმა ინტონაციამ მიახვედრა) აბა, არა?!..

სანდრო. (ჭიქა შამპანურით შეივსო, დაღია). ხო ის არ არის, რაც იყო, გააფუჭეს ჩვენი ქალაქის ჩამოსხმა სულ, მაგრამ მაინც კაი რამეა... არა, ვანიკო? ვანიკო (ნიკას შესცქერის). აჰა, არა?!

ნელ-ნელა იხურება ფარდა.